

Catalunya Cristiana



Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLII | NÚM. 2149
2,90€ | 29 NOVEMBRE 2020

www.santegidio.org



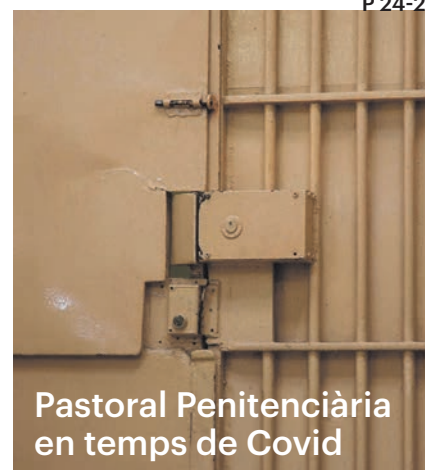
El president de la Comunitat de Sant'Egidio, Marco Impagliazzo, dona la benvinguda als refugiats a l'aeroport (febrer del 2016).

EDITORIAL I EN PRIMER PLA (P. 3 i 8-11)

Futur digne i esperançador per als refugiats

Els corredors humanitaris de Sant'Egidio han salvat la vida de més de 2.800 persones

P 24-27



Pastoral Penitenciària
en temps de Covid

Agustí Codinach



Col·lectius vulnerables i Covid-19

Tots patim els efectes de la crisi sanitària, però el fet de conèixer la situació de persones especialment vulnerables ens pot ajudar a relativitzar les conseqüències de la pandèmia en les nostres vides i a no quedar-nos instal·lats en la queixa. També és un estímul per a la solidaritat descobrir les respostes que des de l'Església s'estan donant.

Així, al *Catalunya Cristiana* d'aquesta setmana ens ocupem de dos col·lectius que pateixen especialment els efectes de la crisi sanitària: els refugiats i els presos. En el primer cas, presentem la tasca que a Itàlia ha fet i fa la Comunitat de Sant'Egidio amb la creació dels corredors humanitaris, vies segures que eviten que les persones que fugen de la guerra en els seus països d'origen hagin de recórrer a d'altres fórmules que sovint els condueixen a la mort, principalment els viatges en pasteres a través del Mediterrani. I quan arriben, facilitant-los l'acolliment i la formació en llengua italiana, imprescindible per poder-se integrar. Hi ha també persones generoses que tenen una segona residència i la posen a disposició per acollir una família. Tot i que la propaganda política contra els immigrants està molt difosa,

la Comunitat de Sant'Egidio demostra el contrari: que un poble només pot créixer i ser gran si sap integrar, ser obert i acollir els altres.

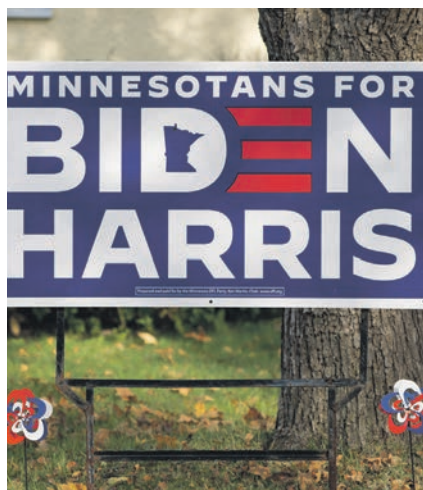
Quant als interns de les presons, també han patit la por i la inseguretat davant de possibles contagis i el desconeixement davant de la malaltia i la mort de persones estimades sense poder acomiadar-se'n i, encara, alguns estrangers la tristesa de no poder tornar als seus països pel tancament de fronteres. També han vist com es trencava la rutina de les presons, no han pogut rebre visites de familiars, sobretot el vis-a-vis, els practicants no han pogut assistir a les eucaristies, ni la majoria a d'altres actes formatius que alleujaven la solitud i en els quals solien participar. En aquests mesos de pandèmia, els mercedaris han fet de pont entre els interns i les seves famílies, comunicant les inquietuds d'uns i d'altres mitjançant telefonades o whatsapps. O bé els han enviat cartes, periòdicament, com una manera de fer-se present i de fer-los veure que la capellania resava per ells i els sentia propers.

Les actuals circumstàncies són un desafiament per exercitar les obres de misericòrdia corporals i espirituals.

Contingut

- 03**
Editorial
- 05**
La setmana
- 06**
Opinió
- 08**
En primer pla
- 13**
Vida eclesial
- 22**
Opinió
- 24**
Anàlisi
- 28**
Carta dominical
- 30**
Bíblia
- 32**
Litúrgia
- 34**
Espai lectors
- 36**
Societat
- 39**
In memoriam
- 46**
Agenda
- 47**
Des del carrer

Biden, el segon president catòlic després de Kennedy



PÀGINA 36-37



21
La conversió ecològica

Sant'Egidio planteja un nou model d'atenció als ancians



PÀGINA 38

Josep Cardús i Domènec Fita, in memoriam

PÀGINA 39-40



47
Mireia Angerri, presidenta-delegada de Mans Unides Barcelona

La setmana en tuits

ORIO DE BALANZÓ @ORIODEBALANZO

Guionista

Veient l'evolució entenc que la 8a vacuna anunciada tindrà una efectivitat del 124% i que es podrà conservar a 210 graus aprofitant el forn mentre fas escalivada

ANE IRAZABAL @ANEIRAZABAL

Periodista

El petit Joseph ha estat enterrat al cementiri de Lampedusa

AMINA HUSSEIN @AMINAHEKMET

Periodista kurda

Van cremar casa seva. Es van acomiadar de les seves esglésies. Es van endur campanes i restes

dels seus éssers estimats... Entre llàgrimes i de nit, ho van deixar tot enrere. No hi ha res més difícil que veure't obligat a fugir de casa teva i saber que ja no tens on anar. #Armènia #NagornoKarabaj

ALBERT VELASCO @VELASC_ALBERTO

Professor d'Història de l'Art a la Universitat de Lleida

Quina tristor, i quina impotència. Aquests ulls blaus s'han tancat per sempre. Se'ns en va mossèn Jesús Tarragona. En conya, jo l'anomenava mossèn Tàrraco, i es fotia un fart de riure en sentir-ho. Alma màter i puntal del Museu de Lleida. Li devem tot. Glòria eterna per ell

Zoom

EDUARD BRUFAU



Enguany La Marató de TV3, com no podia ser d'una altra manera, està dedicada a la recerca sobre el Covid-19. En aquesta edició, que tindrà lloc el 20 de desembre, hi participa per segona vegada l'Escolania de Montserrat, que juntament amb la cantant Rozalén, interpreta un tema per al disc de La Marató. El disc es pot comprar amb els diaris del diumenge 29 de novembre. Més informació: <https://www.ccma.cat/tv3/marato/>

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Coordinador d'informatius

Joan Armengol

El periodista Joan Armengol ha estat guardonat amb el Premi d'Honor Ciutat d'Igualada, distinció que va rebre el 22 de novembre en un acte sense públic al Teatre Municipal l'Ateneu, de la capital de l'Anoia. Als seus 86 anys, aquest gran comunicador afegeix un altre reconeixement a la seva trajectòria, que inclou 16 anys a Ràdio Estel, on va dirigir i va presentar el programa *Amb llum pròpia* entre els anys 1996 i 2012. Aquest espai setmanal, que s'emetia els divendres a les 23 hores, es pot recuperar des del web www.radio-estel.cat (entrant a *Ràdio a la carta* i buscant *Amb llum pròpia*).

Armengol, fill d'Igualada, és tot un referent en el periodisme, sobretot en l'entrevista personal. A la nostra cadena, han passat pels seus micròfons Joaquín Navarro-Valls, quan era portaveu de la Santa Seu, i nombrosos bisbes, dirigents polítics i personatges rellevants de la literatura, el cinema i la cultura en general. Ho hem recordat aquests dies en els informatius, com també a l'espai *A primera hora*, on es va emetre el fragment d'una entrevista que Joan Armengol, entrevistador de grans personatges des dels anys 50, va fer a Ràdio Estel.

L'efemèride de la setmana

6 de desembre del 1923:

el Sínode Ecumènic escull patriarca de Constantinoble Gregori VII.



PUNT DE VISTA

Un projecte de llei preocupant

La tramitació de la reforma educativa continguda en la futura Llei Orgànica de Millora de la Llei Orgànica d'Educació (LOMLOE) suscita gran inquietud. Dins de la comunitat educativa són moltes les veus que han mostrat la seva preocupació, perquè aquesta reforma té una important càrrega ideològica, que promou la reducció progressiva del model d'educació concertada i atempta contra la pluralitat del sistema educatiu.

En resum, la LOMLOE qüestiona *de facto* drets avalats pels tractats internacionals i pel nostre ordenament jurídic i una realitat —l'escola concertada— àmpliament implantada a Europa. Entre d'altres aspectes, legitima l'administració a augmentar l'oferta de llocs escolars públics, trencant el model de complementarietat de xarxes; elimina la demanda social, reduint

Aquesta reforma promou la reducció progressiva del model d'educació concertada

JOSETXO ORDÓÑEZ ETXEBERRIA
Responsable projecte CIE-Fundació Migra Studium



Podríem dir que la reactivació del CIE en plena segona onada de pandèmia ha comportat un internament agreujat i multiplicat. Per a qui? Per al grup de 81 algerians tancats actualment, que van arribar en pastera a les Balears des d'Algèria. Unilateralment i amb la indiferència judicial fins a la data, la policia que gestiona el CIE prohibeix des del 5 d'octubre passat l'accés de visitants al CIE: famílies dels interns, voluntàries de la Fundació Migra Studium, capellans del Servei d'Atenció Religiosa, advocades que no tinguin una designa no-

significativament l'elecció educativa de les famílies; s'inventa un dret a l'educació pública (quan el dret reconegut és el dret a l'educació); devalua l'ensenyament de l'assignatura de Religió a l'escola aplicant un laïcisme improp i posa en dubte la supervivència dels centres d'educació especial.

Ens aturarem succintament en dos aspectes: la programació escolar i la Religió. La LOMLOE instrumenta la programació educativa harmonitzant l'obligació dels poders públics de garantir el dret de tots a l'educació en condicions d'igualtat amb els drets individuals d'alumnes, pares i mares. Però alhora, i aquí ve l'alerta, preveu que les administracions educatives promouran un increment progressiu de llocs escolars dels centres de titularitat pública. Aquí hem tocat el moll de l'os. Aquesta previsió convertiria l'escola concertada en subsidiària de la pública, no permetrà una oferta en igualtat de condicions i ataca l'exercici de la llibertat d'ensenyament, de creació de centres, de la lliure elecció d'escola i de triar per als fills i filles la formació religiosa i

LA SAL DE LA TERRA

Búnquer de privació de llibertat

minal, expressa i per escrit d'algun intern. I això no és tot: a l'aïllament forçós propi d'un dispositiu com el CIE, al segon estat d'alarma, al toc de queda, cal afegir quarantenes i confinaments preventius dins de l'establiment. En poc més d'un mes, 3 interns han resultat amb PCR positiva i han estat separats del grup en condicions completament ina-

La policia que gestiona el CIE prohibeix des del 5 d'octubre passat l'accés de visitants

MIQUEL MATEO

Secretari General adjunt de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya



moral d'acord amb les conviccions paternes. La Religió desapareix explícitament de l'organització curricular, deferint el desplegament de l'assignatura a normes de rang inferior. Entenem que ha de ser comparable a altres assignatures fonamentals i, per tant, avaluable d'igual manera. Esperem que en el text legal pugui recollir-se, finalment, la raonable proposta que a l'escola no es perdi un àmbit d'educació moral en el qual s'estudiïn valors necessaris per a la convivència i el bé comú, i que, en estar fonamentats des de les diverses identitats dels alumnes, respectant la voluntat dels pares, poden ser explicats des de la perspectiva catòlica.

Un projecte de llei d'aquesta envergadura no pot cristal·litzar sense el consens polític i social. El servei d'educació justifica tot l'esforç de diàleg i de col·laboració crítica, serena i lleial. La comunitat educativa en general i l'escola cristiana en particular palesen la seva disponibilitat vers aquests objectius.

dequades (ho ha dit l'Agència de Salut Pública de Barcelona) i 8 han estat confinats per ser-ne contactes estrets. Mentrestant, per preteses raons de seguretat sanitària, el CIE s'ha convertit encara més en un penós búnquer de privació de llibertat de migrants del qual no es pot sortir, però al qual tampoc no es pot entrar. El més alarmant és que, malgrat tot, unes poques notícies de maltractament físic i moral, desconsideració repetida, desatenció sanitària cap a interns han supurat a través dels murs del CIE i la veu d'aquests germans ja clama al cel.

UN NOU LLINDAR

Pandèmia en Advent, però en clau d'esperança

La bona notícia és que, també en aquest temps d'Advent, hi ha algú —Jesús que ve— que ens surt a l'encontre i vol mantenir-nos viva l'esperança

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca



Sense deixar d'acompanyar-nos, el papa Francesc diu que «malgrat aquestes ombres denses que no convé ignorar, vull fer-me ressò de tants camins d'esperança. Perquè Déu continua vessant en la humanitat llavors de bé. La recent pandèmia ens ha permès de rescatar i valorar molts companys i companyes de viatge que, en la por, van reaccionar donant la pròpia vida. Hem estat capaços de reconèixer com les nostres vides estan teixides i sostingudes per persones comunes que, sense cap dubte, han escrit els esdeveniments decisius de la nostra història compartida: metges, infermers i infermeres, farmacèutics, empleats dels supermercats, personal de neteja, cuidadors, transportistes, homes i dones que treballen per proporcionar serveis essencials i seguretat, voluntaris, sacerdots, religioses... van comprendre que ningú no se salva sol» (FT 54).

Ens convida a l'esperança perquè «està arrelada al dedins de l'ésser humà, perquè és audaç, perquè sap mirar més enllà de la comoditat personal, de les petites seguretats i compensacions que estrenyen l'horitzó, per obrir-se a grans ideals que fan la vida més bella i digna» (FT 55). La veritable esperança només pot ser Déu, a qui el profeta Isaïes diu: «Cap orella no ha sentit ni cap ull no ha vist

mai un Déu, fora de vós, que salvés els qui esperen en ell. Vós veníeu a trobar els qui feien el bé i es recordaven dels vostres camins» (64,3-4).

L'esperança ha estat un oasi enmig del desert de la por i la inseguretat i ha fet dir a la gent: «Mira'ns, tots nosaltres som el teu poble» (64,8b). Déu manté la iniciativa de parlar-nos com a amics. És el regal que ens ofereix cada dia, setmana rere setmana, com a aliment necessari per mantenir viva la nostra fe, la nostra esperança i la nostra caritat. La bona notícia és que, també en aquest temps d'Advent, hi ha algú —Jesús que ve— que ens surt a l'encontre i vol mantenir-nos viva l'esperança.

Quan posem l'esperança en Déu, reconeixem que som capaços d'obrir-nos-hi i, al mateix temps, capaços de comportar-nos com Déu ens ho dona a entendre, ja que ens parla com a amics. Per això, cal vetllar, estar atents i escoltar-lo quan ens parla, perquè percebem no només el que diu, sinó l'amor amb què ho diu, i «qui ha estat tocat per l'amor —diu Benet XVI— comença a intuir que seria pròpiament vida. La vida sencera és relació amb aquell qui és la font de la vida. Si estem en relació amb aquell que no mor, que és la Vida i l'Amor mateixos, aleshores som a la vida. Aleshores, *vivim*». És la meta segura cap on ens fa caminar l'esperança.

Corredors humanitaris: vies de pau, de trobada i de futur

**A Itàlia la Comunitat de Sant'Egidio
impulsa el projecte amb la
col·laboració d'altres institucions**



El president de Sant'Egidio, Marco Impagliazzo, amb el comitè de benvinguda per als refugiats.

Les migracions, juntament amb la cura del medi ambient, són els temes més importants del futur, d'ells depèn el nostre món. El futur d'Europa en bona part està determinat per la capacitat de saber integrar les persones que arriben a la recerca de protecció i auxili. Davant les persones migrants moltes vegades tenim por, una por perillosa, que ens pot convertir en éssers tancats o racistes. I no obstant això, estem cridats a conrear la passió per acollir l'altre, una passió que té un nom molt concret i suggeridor: el de *corredors humanitaris per als refugiats*, un projecte que es fa a Itàlia gràcies a la Comunitat de Sant'Egidio, amb col·laboració amb les Esglésies protestants italianes, per als refugiats sirians del Líban; amb la Conferència Episcopal Italiana, per als refugiats africans d'Etiòpia, i amb l'Almoïneria Apostòlica, per als refugiats de diferents països que han desembarcat a l'illa de Lesbos.

Com explica Massimiliano Signifredi, investigador d'història de l'Església i voluntari de la Comunitat de Sant'Egidio a Roma, «la Comunitat de Sant'Egidio és amiga dels immigrants des dels seus inicis. Sant'Egidio neix el 1968 per iniciativa d'Andrea Riccardi, llavors estudiant de liceu, amb l'escola per als nens, fills d'immigrants d'Itàlia. Els immigrants venien de la mateixa Itàlia,

eren les persones més pobres que venien de Sicília, del sud. Durant els anys vuitanta Sant'Egidio crea escoles de cultura i de llengües. Des de llavors, on hi ha immigrants allí hi ha la Comunitat de Sant'Egidio».

Els corredors humanitaris són una via segura que ha salvat la vida de més de 2.800 persones. Eviten que les persones recorrin a altres vies que els porten a la mort: principalment els viatges en pasteres a través del Mediterrani. Els corredors humanitaris, oposant-se als corredors de la mort, eviten que les persones més vulnerables que fugen de la guerra siguin perseguides i torturades, o explotades pels traficants: com les famílies amb nens, ancians, malalts i persones discapacitades. «L'augment de refugiats és un dels problemes més grans del nostre temps. Europa no pot tancar les portes a persones que es troben en vulnerabilitat màxima», diu Massimiliano Signifredi.

«Els corredors humanitaris no són un viatge per a uns pocs afortunats, són un procés d'integració en la nostra societat.» Possibles gràcies a la col·laboració dels ministeris de l'Interior i de l'Exterior, són regulats per un protocol molt precís i concret, que permet que persones en gran situació de vulnerabilitat entrin legalment en territori italià amb un visat humanitari,

MASSIMILIANO SIGNIFREDI

«Europa no pot tancar les portes a persones que es troben en vulnerabilitat»



per tenir la possibilitat de presentar posteriorment la petició d'asil. És un sistema molt segur, perquè els visats humanitaris garanteixen els controls per part de les autoritats italianes, garanteixen la seguretat a tota la societat que acull.

Famílies amb nens

Els refugiats, cristians i musulmans, venen de Somàlia, Eritrea, el Sudan del Sud, però sobretot de Síria. Son nuclis familiars amb nens.

Quan les famílies arriben, les persones adultes fan els cursos de llengua italiana, que és el primer que cal fer un cop s'arriba a aquest nou país. Immediatament els nens entren a l'escola. A Itàlia hi ha pocs nens. Per a Massimiliano Signifredi, «els nens refugiats aprenen de seguida la llengua i fan amics amb altres nens, és a dir, s'integren amb facilitat i els nens italians també aprenen a ser acollidors. La presència de nens migrants és un recurs i, en alguns municipis petits, fins i tot ha impedit el tancament de les escoles». No només a Itàlia, a tot Europa la manca de nens és un drama. Per què no acollim aquests nens, que omplirien d'autèntica felicitat la soledat de moltes persones? Aquests nens són extremadament vius i intel·ligents, i malgrat el drama que viuen tenen una esperança eterna, somien amb un futur millor.

Tot el projecte va a càrrec de Sant'Egidio, les Esglésies protes-

La família Kevork, armènia, una de les beneficiàries dels corredors humanitaris.

«La presència de nens migrants és un recurs i, en alguns municipis petits, fins i tot ha impedit el tancament de les escoles»

tants i la Conferència Episcopal Italiana. L'Estat italià no paga res, totes les despeses les assumeixen persones generoses que posen a disposició la pròpia casa, que no demanen el lloguer. Són persones que, dins de la seva gran disponibilitat, tenen un segon apartament, i el posen a disposició per acollir una família. Si no viuen a la mateixa casa, juntament amb les persones que acullen, és millor, s'ajuda més la persona a ser independent, a cuinar, a agafar l'autobús...

Hi ha algunes famílies que només en sis mesos ja són independents, troben una feina, poden pagar un apartament, i poden deixar lliure el lloc per a noves persones. Les persones que venen a Itàlia a través dels corredors humanitaris són curosament escollides, amb el criteri que siguin veritablement les més vulnerables. D'aquesta manera, cada refugiat té el dret a l'asil polític, un cop verificada la seva condició de gran vulnerabilitat i que no és un agitador polític.

Model reeixit

La iniciativa dels corredors humanitaris ha estat exitosa a Itàlia i l'esperança és que sigui àmpliament adoptada en la major part dels països europeus. És un model que ha convençut i que ha estat esmentat per molts representants de les institucions a nivell europeu, i el projecte ha estat reproduït per França, Bèlgica i Andorra. Malgrat que la propaganda política contra les immigracions es-



Escola de llengua i cultura italiana per als refugiats.

tigui molt difosa, a la Comunitat de Sant'Egidio li interessa demostrar el contrari: que un poble només pot créixer i ser gran si sap integrar, ser obert, acollir els altres. «La vida tira endavant malgrat aquestes propagandes. Són milers les persones acollides al nord i al sud de tota Itàlia.» Quan als immigrants se'ls ajuda a integrar-se, esdevenen una benedicció per a la societat que els acull. Acollir i integrar són les paraules del futur.

Signifredi, dins del seu voluntariat a la Comunitat de Sant'Egidio, coneix la gran satisfacció que dona el testimoni de vida dels refugiats a Itàlia. Una família d'armenis cristians, que venia d'Alep, va arribar a Itàlia el 2016. Eren una parella amb els pares ancians que van arribar a la Toscana. «Tan sols un any després ja han assolit la completa independència, han trobat feina. És una història d'èxit. Si les persones estan ben acompanyades, s'integren, no són un pes per a la societat.»

Un altre exemple és d'una família siriana musulmana que va portar el papa Francesc a Roma després de viatjar a l'illa grega de Lesbos l'abril del 2016. Francesc va tornar amb alguns refugiats, entre ells aquesta família que, després de pocs mesos a Roma, la dona, anomenada Nour Essa, va trobar una feina com a biòloga a l'hospital Bambino Gesù, que és propietat de la Santa Seu. Ella, amb 34 anys, no parlava ni una paraula d'italià. En pocs mesos, després de rebre l'hospitalitat que els va organitzar la

«Si les persones estan ben acompanyades, s'integren, no són un pes per a la societat»

Comunitat de Sant'Egidio i assistint a l'escola de llengua de Sant'Egidio, al barri romà del Trastevere, va aprendre a parlar molt bé l'italià. Va entrar a la Universitat Roma Tre per aconseguir el reconeixement del diploma siriana de Biologia, que havia obtingut a Damasc. La Nour havia iniciat fins i tot un doctorat en Microbiologia a Montpeller, i el va haver d'interrompre quan, tornant al seu país el 2013 per vacances, no va poder sortir-ne a causa de la guerra a Síria. Aquí va començar un veritable calvari per a ella i per al seu marit Hassan.

La família fugí de l'Estat Islàmic, entra a Turquia, Istanbul, i després va cap a Grècia en una pastera amb 60 persones més. El motor s'atura en plena nit i són rescatats per la guàrdia costera grega. Ara la vida de la Nour i la seva família és normal i simple, com la de qualsevol altre europeu, i transcorre en una pau completa. «Una persona que acaba d'aprendre la llengua contribueix al benestar italià. Una bona biòloga, que ara ajuda el nostre país i demostra com l'acollida dels refugiats i l'ajuda per integrar-los és font d'un intercanvi molt fructuós», declara Massimiliano Signifredi.

Ara Itàlia, gràcies a un acord signat entre l'Estat italià i la Comunitat de Sant'Egidio, espera l'arribada de 300 refugiats del camp de Mória, de l'illa de Lesbos, devastat pels incendis. Aquests 300 refugiats són les persones més vulnerables d'aquest camp, on vivien 16.000 persones. Massimiliano Signifredi va ser allà aquest estiu, com a responsable d'un grup de joves voluntaris de la Comunitat de Sant'Egidio. Per a ell, aquesta experiència ha fet néixer en el cor de molts joves una aliança entre europeus i refugiats.

Així, ens explica la seva experiència: «La situació a Lesbos és molt preocupant. Els incendis han destruït el camp improvisat que tenien, les famílies ho han perdut tot. Sant'Egidio ha anat a Lesbos per ajudar les famílies més vulnerables. Aquest estiu molts joves d'arreu d'Europa s'han mobilitzat per ajudar. S'ha organitzat un restaurant, amb totes les mesures sanitàries, cursos d'anglès per a les dones i els joves, cursos educatius d'escolarització per als nens. Els nens, als camps de refugiats, no poden accedir a l'educació. Ara podem transferir 300 persones a Itàlia, esperem que les primeres famílies de refugiats arribin abans de Nadal.»

SABER ESCOLTAR

El pensador

Qui visita el Museu Rodin de París admira una estàtua anomenada *El pensador*. El seu autor és el gran artista Rodin. La figura té una gran expressivitat. Rodin va voler crear una escultura que fos un homenatge a tots els creadors de la història.

La figura mostra un home absorbt en els seus pensaments, va despullat i els seus músculs estan tensos. El mateix Rodin va dir: «El que fa que el meu pensador pensi és que pensa no només amb el seu cervell, sinó amb el seu front arrugat, les seves fosses nasals disteses i els seus llavis premuts, amb cada múscul dels seus braços, espatlla i cames, amb els punys estrets i amb els dits dels seus peus encongits.» Aquesta escultura és del 1881.

Constato que *El pensador* ens

recorda que un dels dons de la nostra persona és el pensament, que ha de tenir com a objectius el bé i la veritat. Pensar és una tasca que ens pertoca a tots i que ens purifica l'existència. Pensar cristianament comporta viure la fe. L'Església demana a l'Esperit Sant que il·lumini la nostra ment. Pensar bé assegura la nostra condició social. Si penséssim les coses, forjaríem una convivència més prudent, unes relacions més amoroses en les famílies i amb el proïsme.

Hi ha pensaments, fins i tot repetits per tothom, que no ajuden a trobar ni el bé ni la veritat, ni la bonhomia. Fra Luis de León va escriure: «El món s'ha dividit en dues castes d'éssers humans: la dels que pensen i la dels que treballen. Sense

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org



adonar-se que l'home ha de fer totes dues coses a la vegada, pensar i treballar. Ja que són complementàries.» El gran Ciceró deia que «viure és pensar».

Cal vetllar perquè el pensament és agredit de mil maneres; pensem en els mitjans de comunicació, en allò que es diu dels altres, sense ser veritat. Ens cal treballar el pensament, per tal que reflecteixi les nostres dites amb coherència i honestat. Però hi haurà moments que el nostre pensament, ni que sigui recte, haurà de callar.

Pensar és una tasca que ens pertoca a tots i que ens purifica l'existència

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com



Convidar algú a taula pot obeir a diferents intencions. Si la persona té gana, per proporcionar-li aliment. És un gest de generositat, sempre correcte.

En altres casos, potser qui convida amaga altres intencions. Per aconseguir alguna cosa, s'emporta el comensal a un bon restaurant i li ofereix bons aliments i brous. Quan el convidat ja no pot fugir, li exposa els seus propòsits. Si el subjecte és capaç de reflexionar, perquè aquests àpats emboiren la ment i dificulten l'anàlisi, si conserva el seny, se sentirà encebat, més que obsequiat. Si és capaç de pensar, intentarà no enfadar-se i no deixar-se enganyar. Aquesta manera d'actuar és pròpia de qui vol guanyar-se uns favors que, d'una manera neta, no podria aconseguir. Parlo per experi-

A PROPÒSIT DE...

Banquet obsequi

ència, la meva habitual frugalitat i hàbit abstemi m'han permès no caure mai en aquesta trampa.

Des d'antic, convidar un amic o algú acabat de conèixer al qual s'admira, fer-li compliments a taula, sense que el rellotge domini, ni el clima esclavitzi, és signe d'elegància espiritual.

Si els àpats els prepara l'amfitrió, això ja és la màxima gentilesa. En aquest ambient, malgrat que la pitànça pot ser de molta qualitat, el cafè de Jamaica o el té de Ceilan, el més joiós i recordat serà la convi-

ència. Si compartir una conversa, mirades i somriures, dominen l'ambient, i l'amabilitat és un sentiment sincer i no un mer protocol, l'amistat germinarà o creixerà i la trobada serà inoblidable.

Recordo molt bé que, per expressar-nos el goig, el xeic beduí de Petra, que ens havia acollit a la haima, ens va dir: «Vosaltres no sou amics meus perquè no accepteu quedar-vos a sopar amb mi.» Com que en la nostra situació era impossible, va improvisar una cosa semblant. Va cridar la seva dona i el primogènit, que em va adornar el cap amb la típica kúfia, i la seva preciosa filla, de quinze anys, ens va servir un te beduí molt aromàtic acompanyat d'unes galetes molt bones.

No hi va faltar res, o sí?

Compartir conversa, mirades i somriures sincers, fa créixer l'amistat

Vida eclesial

Aquesta setmana ens fem ressò de la Jornada Mundial dels Pobres, entrevistem Albert Font, nou diaca de Tarragona, parlem sobre el sensellarisme, Mons. Sergi Gordo reflexiona sobre la Laudato Si i coneixem el P. Allie, de Sierra Leone

Celebrada la IV Jornada Mundial dels Pobres

Papa Francesc: «La pobresa més gran, la manca d'amor»

«La pobresa més gran que hem de combatre és la nostra manca d'amor», va dir el papa Francesc el diumenge 15 de novembre, en l'homília, durant la missa celebrada a la basílica de Sant Pere amb ocasió de la IV Jornada Mundial dels Pobres, que enguany tenia com a lema «Allarga la mà al pobre».

La missa es va celebrar a l'altar de la càtedra i hi van participar un grupen representació de les persones pobres i indigents, voluntaris i altres que els acompanyen, i alguns exponents de diferents realitats caritatives.

En el comentari de l'evangeli de la missa, que narrava la paràbola dels talents, el Papa va assenyalar que «som portadors d'una gran riquesa, que no depèn del que poseïm, sinó del que som». «En massa ocasions», va afegir, «quan mirem la nostra vida, només veiem el que ens manca», però en realitat Déu ens ha confiat molt: «Confia en nosaltres, malgrat les nostres fragilitats el Senyor ens demana que ens comprometem amb el present sense enyorances del passat, sinó en l'espera diligent de la seva vinguda.»

Segons Francesc, «com n'és de buida, una vida que persegueix les necessitats, sense mirar els necessitats! Si tenim dons, és per donar-los». I va repetir diverses vegades: «No serveix per viure qui no viu per servir.»

«Cal destacar», va continuar, «que als servents que inverteixen, que arrisquen, se'ls anomena "fidels" quatre cops. Per a l'Evangeli no hi ha fidelitat sense risc. Ser fidel a Déu és gastar la vida, és deixar que els plans es trastoquin pel servei. És trist quan un cristià juga a la defensiva, mirant només l'observança de les regles i el respecte



dels manaments». Per això va demanar no malgastar la vida pensant en un mateix, en aquests temps d'incertesa i fragilitat.

L'evangeli esmenta els «prestadors», i el Papa es va preguntar: «Qui són els "prestadors" per a nosaltres, capaços d'aconseguir un interès durador? Són els pobres: ells ens garanteixen un rèdit etern i ja des d'ara ens permeten enriquir-nos en l'amor.» En aquest sentit, va indicar: «Cal allargar la mà als necessitats, en lloc d'exigir el que et cal: d'aquesta manera, multiplicaràs els talents que has rebut.»

Com va subratllar el Pontífex, al final de la vida l'èxit, el poder i els diners desapareixeran; en canvi, «l'amor, el que hem donat, es revelarà com la veritable riquesa. Si no volem viure pobrament, demanem la gràcia de veure Jesús en els pobres, de servir Jesús en els pobres». I va posar com a exemple el pare Roberto Malgesini, un sacerdot italià que va dedicar la vida a la caritat i que va ser assassinat per una persona a la qual ajudava el 15 de setembre passat.

Maria, dona orant

Seguint les reflexions sobre la pregària, el Papa va meditar en la catequesi de l'audiència general del dimecres 18 de novembre sobre la figura de la Mare



Un moment de la celebració de la Jornada a la basílica de Sant Pere.

PAPA FRANCESC
«Som portadors d'una gran riquesa, que no depèn del que posseïm, sinó del que som»

de Déu, que estava en diàleg continu amb Déu des d'abans de l'anunciació.

Francesc va afirmar que Maria «no va dirigir la seva vida autònomament, sinó que va deixar que la veu del Senyor li orientés el cor i les passes». I sant Lluc ens ho recorda quan diu que la Mare de Déu conservava al cor tot el que passava, i ho meditava, portant-ho al seu diàleg amb Déu, per seguir amb obediència fidel el camí que Ell li indicava.

D'aquí que, per la seva docilitat a Déu, Maria va estar present en el disseny providencial del Pare, i en els moments culminants de la vida del seu Fill Jesús: des de l'anunci de l'àngel fins al misteri de la seva mort i resurrecció.

D'altra banda, la Governació de l'Estat de la Ciutat del Vaticà ha emès un comunicat amb detalls sobre el pessebre i l'arbre de Nadal que es col·locaran enguany a la plaça de Sant Pere. El pessebre prové de Castelli, província italiana de Téramo, un centre de ceràmica molt important des del segle XV. De la seva banda, l'avet nadalenc, de 28 metres d'alçada i 70 centímetres de diàmetre, ve del municipi de Kočevje, a l'Eslovènia sud-oriental.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

El poder de les preguntes

Acabo de tenir una conversa amb un amic entranyable, per a més senyes sacerdot, salvadorenc, bisbe auxiliar i cardenal de l'Església. És Gregorio Rosa Chávez. He parlat en diferents ocasions d'ell en aquest espai, i permeteu-me que avui ressalti un aspecte de la seva personalitat que mai no deixa d'impressionar-me. Quan li plantejes qualsevol afer, lluny de precipitar-se a donar la seva opinió o fer afirmacions, sorprèn la seva capacitat de plantejar preguntes. No són preguntes inquisitives, no furguen en aspectes aliens a la conversa. Tampoc no són preguntes banals o de simple tràmit. Al contrari, són interrogants sincers, profunds, que planteja des del desig de comprendre't més bé i et permeten aclarir, precisar, ampliar el que li estàs dient. Per respondre-hi has de capbussar-te en la teva pròpia experiència, anar més enllà d'allò automàtic o de la simple informació, per comprometre't amb la teva resposta, habitar-la, fer-te'n responsable.

Que en són, de poderoses, les bones preguntes! Com podem arribar a conèixer-nos, si aprenem a preguntar-nos així quan som davant d'alguna disjuntiva o fins i tot davant d'alguna convicció! La meua especialitat actual, la intel·ligència col·laborativa, intenta conrear decididament aquesta capacitat heurística d'avançar plegats plantejant-nos preguntes encertades i ben formulades, que ens permetin fer mineria de la nostra pròpia experiència, lligar caps, trobar tendències o constants, i aventurar respostes sempre provisionals per afrontar desafiaments.

Però ell, en això, és un mestre. Les seves preguntes et col·loquen davant de tu mateixa i d'alguna manera et toquen el cor. Una que em va plantejar sobre un projecte del qual li vaig parlar, va ser: «Què opinen els seus promotors de la *Fratelli tutti?*» «Què farien si es trobessin amb Mons. Romero?» Gràcies per les preguntes, Eminència! I per la bona amistat amb què les planteja. Intentaré aprendre a preguntar i a preguntar-me, per comprendre millor, per estimar millor.

LETICIA SOBERÓN

 Tarragona

Albert Font, diaca camí del sacerdoci

«Estem assedegats de ser estimats com Jesús ho fa»

JOAN BORONAT
Tarragona

Albert Font Aldaz és nou diaca, com a pas previ al presbiterat, orde conferit per l'arquebisbe de Tarragona, Joan Planelles, el diumenge 27 de setembre a la catedral de la ciutat. L'Albert Font, nascut a Riudoms (Baix Camp), explica en aquesta entrevista les seves sensacions, inquietuds, esperances i confiança en el futur del seu ministeri pastoral.

D'enginyer elèctric a encarar el sacerdoci hi va un abisme, oi?

Sí, certament. Són realitats prou distants, però, tal com jo les veig, totes dues apunten a l'Únic. L'enginyeria elèctrica abraça l'àmbit d'allò creat: s'interessa per una dimensió prou espectacular de la Creació de Déu: l'electricitat. L'altra mira, es fascina i s'entrega al Creador mateix: Déu! Ja ho veieu, la meua persona està en ple diàleg ciència i fe!

Què el va decantar cap a l'electricitat, i com ha exercit la professió?

L'electricitat és un dels principals motors de les transformacions tan espectaculars que hem viscut al segle XX i XXI i un dels elements més clau que ha permès construir el món summament confortable en què vivim. Penseu-hi: com seria la vida si durant un mes no tinguéssim electricitat! Sempre m'ha apassionat la producció i distribució de l'energia elèctrica, sigui quina sigui la tecnologia de la qual procedeixi. Una central elèctrica és un ecosistema en miniatura que l'home ha sabut crear per regalar-nos un bé tan valuós. Com Déu, els homes fem les nostres aportacions per proveir una vida més bonica per a l'home. Com a enginyer elèctric, vaig estar exercint professionalment quatre anys a Anglaterra, treballant en diferents departaments tècnics d'E.ON, un grup elèctric alemany, per acabar treballant en el disseny, supervisió i posada en marxa i futura operació d'una central elèctrica que cremava residus forestals per a la producció d'energia elèctrica i aigua calenta per a la ciutat de Sheffield. Abans d'arribar a la fase d'operació comercial, el Senyor em va venir a buscar per endinsar-me en una altra empresa.

Prémer l'interruptor és veure la llum



immediatament. Veure la llum de la vocació té més complexitat?

En el meu cas, vaig estar discernint deu anys de la meua vida: dels quinze als vint-i-cinc, quan Déu em va respondre a una pregunta que em vaig començar a fer en un pelegrinatge a Lourdes: «Què voleu, Senyor, de mi?» Als peus de la Mare vaig descobrir que l'autèntica plenitud, l'autèntica felicitat que anhelava el meu cor, la trobaria descobrint el pla que tenia el Pare per a mi. La Quaresma de 2014 em vaig implicar molt en el primer «40 Dies per a la Vida» — campanya que consisteix a pregar per la vida un mínim de 12 hores diàries durant 40 dies davant d'un centre on es practiquen avortaments als infants de mares en situació vulnerable—, que es feia a la meua diòcesi llavors: Hallam (amb capital a Sheffield). Feia temps que buscava, i mossens, religiosos, monges... venien dient que per conèixer el que Déu volia de mi, havia de dedicar més temps al Senyor, més enllà de la missa dels diumenges o les trobades amb els joves cristians de la meua parròquia. L'ocasió de pregar per les mares que estaven en perill de perdre els infants que es gestaven en les seves panxetes, de pregar per tantes que ja l'havien perdut, professionals de l'avortament que feien possible aquesta destrossa de

«La meua àvia, ja difunta, i la meua mare han sigut un regal immens del Senyor: jo he vist d'elles com i quant s'estimaven el Senyor»



MCS Arquebisbat Tarragona

tantes vides, famílies trencades per sempre si Déu no les rescata... em va canviar la vida. Déu em va suavitzar i obrir el cor, per acabar, un dia, revelant-me què tenia pensat per a mi des de l'eternitat: el sacerdoci. Abans de finalitzar aquests 40 dies d'oració intensa, Déu em va desvelar la vocació.

Per despertar la vocació sacerdotal hi afaforeix haver crescut en el si d'una bona família cristiana?

Sí, és una gràcia de Déu. En aquest sentit, la meva àvia, ja difunta, i la meva mare han sigut un regal immens del Senyor: jo he vist d'elles com i quant s'estimaven el Senyor. Dones senzilles que no fan soroll, però que estimen tot el que tenen al voltant. Al llarg del dia, troben els seus moments per recollir-se i viure exclusivament per al Seu Senyor. D'altra banda, també per a mi ha sigut un gran tresor el meu pare: ell és vertaderament un pare que ha proveït per la seva família, s'hi ha esmerçat molt, ha cuidat de nosaltres com millor ha sabut. A mi m'és molt fàcil pensar que Déu Pare és molt bo i provident, ja que ho he vist en el meu pare aquí a la Terra, i soc qui soc, en gran part, gràcies als meus progenitors, que s'han entregat sense defallir tota la seva vida.

Ara, des del diaconat i com a fu-

El nou diaca s'abraça a l'arquebisbe de Tarragona el dia de l'ordenació.

tur prevère, què l'inquieta més de cara a l'exercici del ministeri?

El que més m'inquieta són les 99 ovelletes perdudes que hem de sortir a buscar. El nostre món ha perdut el nord i el seny, ha tret Déu a fora i en el seu lloc, al centre, s'hi ha posat ell mateix, i, adorant-se a si mateix, s'ha perdut... i molt! Aquesta és la meva inquietud: voldrà Déu que els sortim a trobar? Com he de viure i donar-me perquè pugui ser instrument de la seva Gràcia perquè els perduts tornin a la casa del Pare?

En una societat tan secularitzada, com es pot fer arribar la llum de l'Evangelí?

Estimant! Els pecadors, al costat d'un home com Jesús, es convertien perquè se sentien estimats per qui ells eren. La seva mirada sobre cada home, cada dona, els elevava, els feia veure's a si mateixos preciosos: algú que et mira així et canvia la vida! Jo mateix ho he experimentat. Estem assedegats de ser estimats com Jesús ho fa; el nostre cor busca i busca, i no restarà en pau fins a trobar aquest amor, present en els cors dels qui resten en Déu.

La crisi sanitària ha remogut fonaments, han aflorat desigualtats i noves pobreses... En aquest context, quin paper pertoca a l'Església i al sacerdot?

És cert que la pobresa té una dimensió material que aquesta crisi està accentuant i d'una forma punyent, però no crec que, avui dia, haguem de centrar esforços a suplir aquestes carències de caire material. La societat civil està ja prou ben organitzada i ofereix un bon suport als més necessitats. La mateixa Càritas nostra fa un servei excel·lent, però crec que més que mai, ara la prioritat és, com deia, estimar tanta gent amb ferides i desorientació, i que el Senyor faci la resta. Haver tret Déu fora de les nostres vides ha significat fer-nos cada dia més i més mal els uns als altres.



**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

**CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA**

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

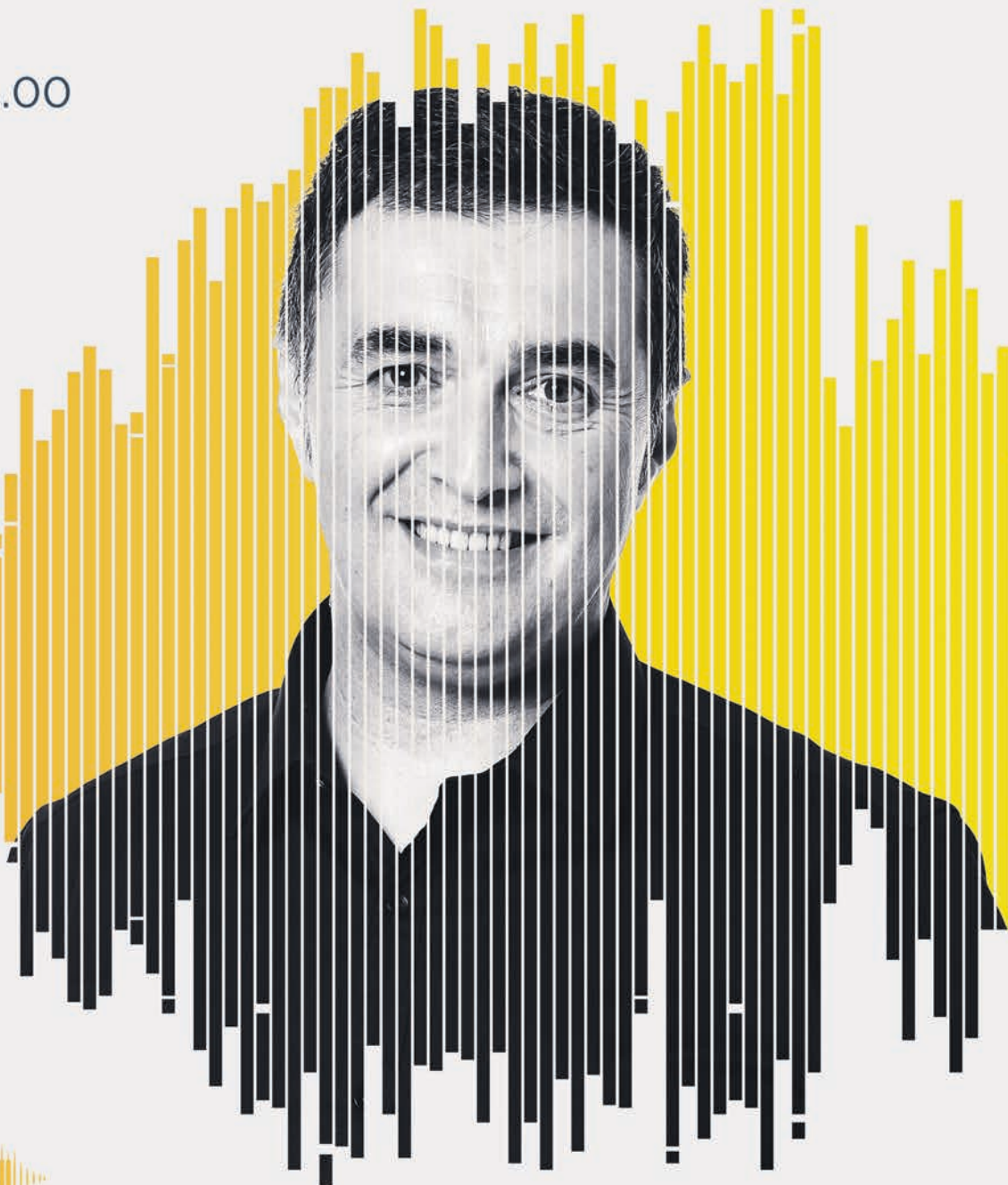
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

Paraules de vida



Amb Emili Pacheco

Diumenge,
de 05.30 a 06.00



CATALUNYA

RÀDIO



catradio.cat/paraules-de-vida   

El sensellarisme a ulls d'un infant

Caminant pel barri, la meua filla i jo vam creuar-nos amb una senyora que viu al carrer. La meua filla em va preguntar: «Mama, on dorm aquesta senyora?» Vaig contestar-li: «En aquesta porteria, en aquest caixer, en aquest banc... són moltes les persones que no tenen una llar on dormir.»

És difícil explicar a una nena de 8 anys els motius que t'aboquen a viure al carrer: una malaltia, un fet traumàtic, perdre un familiar, perdre la feina, no tenir diners per pagar les despeses de la llar, un desnonament, el col·lapse dels serveis socials, un preu de lloguer inabastable, etc.

Les persones sensellar no són només les que dormen al carrer, sinó també les que s'allotgen en albergs, en recursos de reinserció penitenciària, en pisos per a joves extutelats, en projectes per a dones en situació de violència de gènere, en pensions, en habitacions rellogades, compartint pis amb moltes persones o en pisos que no reuneixen les mínimes condicions per viure-hi. Són tantes les persones que avui pateixen exclusió residencial que no vaig atrevir-me a explicar-li la magnitud del problema.

Sí que vaig explicar-li el que es perd quan no tens una llar. No tenir una llar implica desprotecció, manca d'autoestima i d'autorealització. Suposa no tenir accés a drets fonamentals: feina,

educació, habitatge, participació, o simplement tenir un lloc on reposar. En definitiva, la pèrdua d'un habitatge suposa una vulneració de drets humans fonamentals. La meua filla va guardar silenci, i tot seguit va dir: «I quan hem estat a casa confinats, ells on eren?» Ara era jo la que guardava silenci. Com podia explicar-li que, quan tothom ens deia «Queda't a casa», «Jo em quedo a casa» o «Tot anirà bé», prop de 1.000 persones de Barcelona no tenien una llar on protegir-se? Que va ser l'Ajuntament de Barcelona, amb el suport de les entitats socials, qui va activar prop de 700 places per a aquestes persones? Que molts professionals i entitats no es quedaven a casa teletreballant, sinó que estaven fent un servei essencial pels carrers i places de la ciutat?

No sé si em va entendre, però tant de bo no se n'oblidi i pugui mirar totes les persones que dormen al carrer des del respecte i solidaritat. Tant de bo la societat sigui capaç de veure-hi amb la mirada d'esperança d'un infant, amb la voluntat de reconstruir i teixir un model inclusiu per a tota la població. I, tant de bo, totes les ciutats tinguin la voluntat de reconèixer als seus ciutadans, siguin com siguin i visquin on visquin.

No deixem que les persones sense llar en quedin fora.

FINA CONTRERAS

Cap del programa de sensellar i habitatge de Càritas diocesana de Barcelona



Mingo Venero

Tant de bo la societat sigui capaç de veure-hi amb la mirada d'esperança d'un infant, amb la voluntat de reconstruir i teixir un model inclusiu per a tota la població



Els cristians hem de ser llum enmig del món, especialment en moments de dificultat com aquest.

Confinament perimetral

Aquesta pandèmia no ens deixa mai de sorprendre. Després del toc de queda, ara toca el confinament perimetral. Al final, s'està fent un confinament de cap de setmana. La situació és difícil, i no només aquí. A tot arreu.

L'altre dia em vaig trobar un veí a l'escala. Tots dos entràvem les bicicletes, just a temps per complir el toc de queda. «Ja no cal perquè l'han tret», em va dir. «Sí que ha durat poc!» I va afegir: «Els polítics no estan cansats de fer el ridícul?» «Si, però mentre els continuem votant...» Al final sembla que el toc de queda perdurarà i durant molt de temps.

Bromes a part, el cert és que la situació és delicada. El risc de contagi és molt alt i es nota. Cada cop hi ha més gent de la parròquia i del nostre moviment que s'ha de quedar a casa. Ara l'un, ara l'altre. Pel que sembla, també han sorgit dues reaccions oposades: els qui «s'ho tiren una mica a l'esquena» i els que es passen tot el dia donant

lliçons als altres. Podríem dir-ne els «passotes» i els «escrupolosos».

Els cristians no podem ser ni dels uns ni dels altres. Hem d'estar al mig, responsables però sense caure en l'escrúpol. La nostra esperança ens ha de moure a viure responsablement però sense parilitzar-nos. Hem de ser llum enmig del món, especialment en els moments de dificultat com aquest. Llum positiva, la que es posa en un lloc alt...

LAUDATO SI

Cridats a un canvi de rumb: la conversió ecològica

SERGI GORDO RODRÍGUEZ

Bisbe auxiliar de Barcelona i president del SIJ

Francesc ens fa una crida urgent a tenir cura, protegir i estimar la nostra terra

Estimat/ada jove,
Segurament algun cop, amb motiu de celebracions, pregàries, misses familiars, colònies o campaments, has gaudit entonant una bonica cançó que ens fa repetir per quatre vegades aquesta tornada: «Lloat sigueu, oh Senyor nostre!» És una bella pregària de sant Francesc d'Assís: el seu famós *Càntic de les creatures*. Doncs bé, el papa Francesc va escriure ara fa cinc anys una important i llarga carta a la humanitat titulada precisament *Laudato Si* («Lloat sigueu»), tot manllevant aquest títol de la pregària franciscana esmentada. Amb aquesta carta, que té un enorme impacte mundial, Francesc ens fa una crida urgent a tenir cura, protegir i estimar la nostra terra, amb tots els éssers que l'habiten.

Francesc ens recorda que la terra és la «casa comuna» de la humanitat, la casa de tots i totes. És com una «mare» que, com fa la cançó esmentada de sant Francesc, «ens sosté i ens alimenta».

La terra no és un mer «objecte», resultat cec de la casualitat, de l'atzar o del caos posterior a una explosió. És el fruit d'un acte amorós del seu Creador. És un extraordinari regal del Pare, per tal que el compartim fraternalment i en gaudim responsablement. Però no com els amos ni els dominadors: se'ns ha donat per tal que l'administrem amb saviesa, en benefici de tots els éssers vivents i les generacions futures.

Però encara hi ha més. Déu estima tant aquest món que, Ell mateix, en Jesucrist, s'hi ha inserit per sempre.

Malauradament, com bé sabeu els joves, el nostre planeta està greument ferit, a causa de l'abús i l'espoli per part dels humans: contaminació, deixalles, sobreexplotació de recursos... Els efectes d'aquest maltractament són greus, com ara la pèrdua de biodiversitat i el canvi climàtic, que posen en perill milions de persones. Les agressions ambientals les sofreixen especialment les persones i els països més pobres. La crisi ambiental és, doncs, una crisi social, perquè «l'ambient humà i l'ambient social es degraden junts».

Davant de tot això, el papa Francesc ens reclama un «canvi de rumb» per sortir de l'espiral de l'autodestrucció i donar pas a una ecologia integral, que sigui a la vegada econòmica, social i cultural per retornar a l'harmonia amb la naturalesa i totes les criatures. Ens cal canviar el nostre estil de vida, lluny de l'acceleració embogida i del consumisme ferotge actual. I això només serà possible si som capaços d'un canvi en el nostre cor: una «conversió ecològica», personal i comunitària, basada en la simplicitat, la sobrietat, la humilitat, la capacitat d'admiració i contemplació, la gratitud i la gratuïtat.

Estimats joves: vosaltres podeu ser protagonistes principals i promotors d'aquest «canvi de rumb». Amb aquesta nova sèrie d'articles mensuals des del SIJ, us animem, doncs, a llegir amb atenció aquesta llarga carta de Francesc, a escoltar i meditar les seves paraules i, des d'aquí, avançar junts cap a una conversió ecològica integral. Ànims, coratge i endavant!



Il ragazzo

La terra és un regal extraordinari del Pare.

TESTIMONIS DE FE

JOSUÉ VILLALÓN

Ajuda a l'Església Necessitada

Emmanuel Allie és un sacerdot com tants d'altres. Es lleva amb els primers raigs de sol, que tenen una intensitat especial a Sierra Leone, el seu país, a l'oest d'Àfrica. El primer que fa és resar l'Ofici de Lectura, la pregària del matí de l'Església universal. Avui, però, en comptes de posar-se la camisa habitual amb l'alçacoll, es posa unes sandàlies, roba còmoda i surt de la parròquia, situada al costat del mar a Freetown, capital del país. El dia continua fora del temple, va a la platja per començar una jornada de dura feina amb un grup de pescadors que surten a treballar. Emmanuel per un moment és pescador de peixos, ahora que pescador d'homes, com els primers apòstols.

«Els actes de culte públics han estat prohibits a esglésies i mesquites des del primer cas de coronavirus a Sierra Leone. Per aquesta situació, als sacerdots ens ha costat molt aconseguir el nostre pa de cada dia. Així que he hagut d'unir-me als pescadors i guanyar-me l'aliment», relata el pare Allie.

Aquest cop la jornada de treball ha estat pròspera, l'alegria entre els pescadors es nota en els somriures. Però no sempre tenen tanta fortuna i la nova crisi provocada pel Covid-19 esdevé un motiu més d'incertesa. No obstant això, l'Emmanuel no es desespera. Ell vol seguir transmetent als seus veïns l'alegria que troba en Jesucrist, fins i tot entre la majoria de la població, que és musulmana.

El poble de Sierra Leone ha experimentat molts patiments en el passat recent. La guerra civil entre el 1991 i el 2002 va deixar milers de morts i va devastar gran part de les infraestructures. L'economia està desfeta, i més del 70% dels seus 7 milions d'habitants viuen en la pobresa. Les greus catàstrofes natu-

Un sacerdot pobre que treballa al mar per guanyar-se el pa

Pescador d'homes i de peixos



El P. Allie es guanya l'aliment com a pescador.

La nova crisi provocada pel Covid-19 esdevé un motiu més d'incertesa

rals i l'epidèmia de l'Ebola del 2014 han complicat la situació encara més. I ara, el 2020, la pandèmia del coronavirus afecta molt els més necessitats.

Ajuda a l'Església Necessitada (ACN) vol proveir d'un suport al pare Allie i als altres 40 sacerdots de l'arxidiòcesi de Freetown. Ho fa a través d'estipendis de santes misses. Qualsevol benefactor o amic d'aquesta institució pot encarregar una missa per un difunt o per una intenció particular, i la petita aportació econòmica va íntegrament per donar suport a sacerdots pobres d'arreu del món, els quals celebren aquestes misses. «Estic molt agraït per l'ajuda rebuda. Que el Senyor us continuï beneint!», s'acomiada el P. Allie. La seva missió no quedarà desatès gràcies al suport de tants benefactors que a través d'ACN donen aquesta oportunitat al sacerdot pescador. Més informació: www.ayudaalaglesianecessitada.org.

SIGNES D'AVUI

Temps afegit

La confirmació que existeixen vacunes per al Covid-19 són bones notícies, que han estat acollides amb esperança per milions de persones. Mentre no s'implementin amb èxit, també hi haurà reticències, a causa d'una certa desconfiança o per la frustració de promeses que poden no arribar a complir-se. Almenys, en els terminis que alguns avancen. No obstant això, en la majoria de casos, només afecta al temps afegit. El problema de fons continua vigent. La vida té un final, que és la mort. Sobre aquesta realitat, no hi ha vacuna possible. Afecta tots els països, tots els continents, totes les classes socials. Els progressos de la medicina se cenyeixen al temps de joc. No tots els esports tenen la mateixa durada, com passa amb les perso-

VICTÒRIA MOLINS, *s.t.j.*
viquimolins70@gmail.com



Tots ho esperàvem. Tots temíem la tardor perquè s'anunciava com un perill de revifament del Covid-19. I ja ha arribat. Els informatius de la televisió ens anaven preparant amb les seves estadístiques cada vegada més angoixants i negatives.

I al final, amb el nou «estat d'alarma», com si es tractés d'una guerra, han decretat el toc de queda. Durant la nit, ningú al carrer.

Tant de bo! Tant de bo que ningú s'hagués de quedar al carrer.

Aquesta norma no m'afectava, com no afecta un gran nombre de persones que no estan per aldarulls nocturns ni botellons, ni per als que tenim la sort de tenir un sostre i un llit on passar les nits.

Però tots som conscients dels milers de persones que en aquests moments dormen al carrer. Què és per a ells el toc de queda? No conec

nes, que no totes moren a la mateixa edat. En futbol es parla també de temps afegit, que serveix per compensar les pèrdues de temps en les ocasions de joc durant el partit. El temps afegit és una prolongació. En alguns casos, pot ser determinant per al resultat. N'hi ha que, quan han experimentat una malaltia que han pogut superar, tenen un estil de vida més profund, compromès, autèntic. Disposar d'una vacuna pot allargar la vida de manera significativa, però no elimina el final, que arriba de manera inexorable.

Disposar d'una vacuna pot allargar la vida de manera significativa

FINESTRA A LA VIDA

El «toc de queda» és desigual

gaire bé com els afecta. El que sí que sé és el que suposa per a la nostra societat i per a tots nosaltres que ho consentim: una vergonya.

Espero que, quan aquest article es publiqui, ja s'hagi posat un pedaç a aquesta roba estripada que és la nostra societat. Segurament, s'obriran les portes de la Fira una altra vegada i hi podran dormir sense la més mínima intimitat ni confort, però, almenys, a cobert...

Si el problema de l'habitatge no fos tan greu com el que viu molta gent a les grans ciutats, no caldria improvisar a correcció dormitoris públics. Si la crisi de l'habitatge no hagués creat aquesta situació tan injusta no caldria posar-hi pedaços. No tindriem cap situació semblant a la que ahir em va explicar que viuen una amiga meua i el seu marit.

Com que no puc abraçar la

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com



L'Advent, com anunci del Nadal, és temps d'espera, temps d'esperança. Aquesta virtut permet afrontar la vida amb sentit. El Covid-19 ens pot truncar els somnis, però no pot destruir la nostra esperança. Es converteix en una nova adversitat, però el seu domini és limitat. Ens ha agafat per sorpresa, però la reacció científica l'acorralla per reduir-ne els estralls. La solidaritat és la clau. La vida humana sap que ha d'afrontar la mort.

L'esperança no s'atura davant seu, sinó que obre un nou horitzó al món espiritual. La litúrgia d'Advent no es redueix al temps afegit, sinó que ens situa davant l'element essencial de la dimensió espiritual i última de la vida humana. La nostra. La de tots i totes, sense excepció.

gent que estimo, l'única cosa que em queda és el mòbil. Al suro de la paret, tinc la llista d'aquells amb els quals em vull comunicar per alleujar-los la solitud.

Des de la seva habitació de dos metres quadrats em saluda una parella. Ella està malalta i tots dos estan obligats a passar moltes hores entre aquestes quatre parets. Quan cada mes paguen els 400 euros del lloguer per aquest racó, no els queda gaire més per viure. Però, almenys tenen un sostre i poden complir amb el toc de queda.

És una vergonya que la nostra societat consenti que milers de persones hagin de dormir al carrer

**La pandèmia dificulta la vida dels interns
i la tasca de la Pastoral Penitenciària**

Doble confinament

Com és confinar-se quan no tens casa?, ens preguntàvem fa unes setmanes. En aquesta ocasió, ens fixem en el fet de viure un doble confinament com el que experimenten els interns de les presons, una població que a Catalunya ronda les 8.000 persones i que, amb l'esclat de la pandèmia al març, ha vist com la seva rutina feia un gir de 180 graus, i no precisament a millor. «Si ens preguntem com ha afectat el Covid la vida dels interns, podem dir que s'ajunten molts factors o estats d'ànim: resignació, enuig, preocupació, angoixa... Alguns interns, malauradament, han perdut la mare o el pare pel Covid-19, i no se n'han pogut acomiadar, ni assistir al funeral», relata Fèlix Gil Cabeza, intern del centre penitenciari Brians 2, de Sant Esteve Sesrovires.

«En la major part del temps de confinament la vida a la presó ha estat més difícil perquè les internes no podien rebre visites, ni fer les activitats programades, era una vida molt més monòtona», comenta el mercedari Jesús Roy, capellà dels centres penitenciaris de Dones de Barcelona (Wad-Ras) i Brians 1-Mòdul de Dones. «Eren moments durs per a les internes; i en les primeres setmanes, de por i d'inseguretat davant de possibles contagis i desconeixement davant d'aquesta malaltia.»

«Les dificultats més grans es donen quan s'han hagut de suprimir les visites de familiars, sobretot els vis-a-vis», corrobora el jesuïta Xavier Rodríguez, nomenat recentment pel bisbe Agustí Cortés capellà del centre penitenciari Brians 2, en substitució de Mn. Josep Maria Fabró, que després de gairebé 29 anys de servei pastoral als centres penitenciaris Brians 1 i Brians 2 ha hagut de deixar de col·laborar-hi per raons de salut i d'edat. Hi coincideix Fèlix Gil: «Durant l'estat d'alarma es van suprimir els vis-a-vis. En els darrers mesos estan limitats i, a més, la situació es va adaptant segons les directrius de les autoritats.» Valora «com a lleu compensació les trucades telefòniques autoritzades (de 8 minuts de durada), que van passar de 10 a 20 setmanals. I també es va donar la possibilitat de fer una videotrucada a la setmana. Es va generalitzar allò anomenat "pujada voluntària", és

FÈLIX GIL
«Alguns interns han perdut la mare o el pare pel Covid-19, i no se n'han pogut acomiadar, ni assistir al funeral»

JESÚS ROY
«Les videotrucades han estat un encert per part de l'administració penitenciària»

a dir, triar el fet de quedar-se a la cel·la i només baixar pels àpats».

El P. Jesús Roy també veu molt positives les videotrucades: «Algunes internes estrangeres feia més de tres anys que no veien la família i els fills. Ara els poden veure cada setmana. Ha estat un encert per part de l'administració penitenciària. Tant de bo que aquesta manera de connectar amb la família es quedi ja com a mitjà de comunicació, perquè és una manera de salvar les distàncies.»

Canvi de rutines

La pandèmia ha suposat un canvi total en les rutines dels interns, certament més estrictes en els mesos de març a juny, però que a hores d'ara encara no han recuperat del tot la normalitat. «Les presons han mantingut els interns aïllats dins del propi mòdul», explica el P. Xavier Rodríguez. «A cada mòdul hi ha un centenar llarg d'interns amb un pati més gran que una pista de futbol sala, menjador, sala de televisió, de jocs, biblioteca, despatx dels funcionaris, etc.»

Fèlix Gil, a qui vam tenir l'oportunitat de visitar a Brians 2 l'octubre del 2019 [vegeu el número 2.095 de *Catalunya Cristiana*], tenia una rutina molt pautada de feina i estudi, de dilluns a divendres; Eucaristia i espai de Formació Bíblica, els dissabtes. Rutina que durant els mesos de confinament es va modificar radicalment: es va quedar sense la feina d'auxiliar a la Biblioteca Central i va veure com se suprimia l'Eucaristia presencial i l'espai de Formació Bíblica, que ell mateix havia impulsat. Els estudis de segon curs de Ciències Religioses a l'Iscreb (Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona) també es van veure afectats, ja que no podia comunicar-se amb el campus virtual per fer consultes o entregar els treballs.

«La situació tan excepcional em va permetre una intensa dedicació a les dues assignatures que feia durant el confinament: Pentateuc i Introducció a la diversitat religiosa», comenta com un aspecte positiu. «Tot i això, va ser molt laboriós l'enviament dels treballs-activitats dels estudis. S'ha de tenir present que una persona a la presó, complint

condemna, no té accés a internet, tret d'unes franges molt limitades, des d'ordinadors de l'Escola del Centre. Si ja en una situació "normalitzada" es disposa de poc temps de connexió, durant l'estat d'alarma el temps era zero; fins i tot, actualment, els interns que fem estudis superiors només disposem d'una franja a la setmana d'hora i mitja de connexió... tot motivat pel distanciament social.»

Fèlix Gil, que és subscriptor de *Catalunya Cristiana* mitjançant un apadrinament, agraeix que s'hagi pogut celebrar de nou l'Eucaristia presencial arran de la recuperació d'una certa normalitat.

Pont entre interns i famílies

«Durant aquest temps de pandèmia he procurat fer de pont entre interns i famílies comunicant les inquietuds d'uns i altres, quan arribava a casa, mitjançant telefonades o whatsapps», explica el P. Rodríguez. És el mateix que exposa el mercedari Roy: «Des de primers d'abril fins a primers de juny l'acompanyament va ser enviant-los cartes, aproximadament cada quinze dies, a unes vuitanta internes de Wad-Ras i Brians. Era una forma de fer-m'hi present i de fer-los veure que no estaven soles, que la capellania resava per elles i les sentia properes. En les cartes que m'enviaven i després, quan he començat a anar de nou als dos centres, han expressat la por del virus, la impotència de no poder veure la família; i per a algunes estrangeres la tristesa de no poder tornar als seus països pel tancament de fronteres. Intento ser a prop seu, que em vegin al centre, i que sàpiguen que poden comptar amb el capellà.»

Els mesos de confinament total només podia accedir a l'interior dels centres penitenciaris el personal estrictament professional, després ja han pogut entrar-hi els sacerdots, per tal de fer atenció personalitzada i celebracions religioses com la missa, però sense barrejar mòduls. «A Brians 1 podem fer missa setmanal a cadascun dels 5 mòduls», enumera Xavier Rodríguez. «A Brians 2, com que en té 14, hem optat per celebrar l'eucaristia setmanal en aquells mòduls on els



Biblioteca Central
del centre penitenciari
Brians 2.

XAVIER RODRÍGUEZ
«El capellà es pot moure com qualsevol professional, si bé amb mascareta i mantenint la distància de seguretat»

interns han explicat, en nombre suficient, el desig de tenir missa cada setmana.» A Brians 1 Dones, el mercedari Jesús Roy celebra la missa els dissabtes al matí, i a Wad-Ras els diumenges al matí.

Segons comenta el P. Rodríguez, «el capellà, a la presó es pot moure com qualsevol professional, si bé ara ha de ser amb mascareta i mantenint la distància de seguretat. També així es pot mostrar molt d'afecte. Per exemple, a la missa, a l'hora de la pau, dic: "La paz del Señor esté siempre con todos vosotros.... Démonos un codazo de Paz." I aquests cops de colze sonen tan profunds con una forta abraçada».

Voluntariat pendent de readmissió

Malauradament, el que els in-



pacència: «Els aconsello llegir, mirar programes de televisió positius, escriure els seus pensaments en llibretes. I amb aquells amb qui s'ha creat més confiança i hem parlat més profundament, els animo a desterrar les circumstàncies o actituds que els tenen lligats, ja que aquesta és una esclavitud de la qual sí que poden alliberar-se.»

Pel que fa a les dificultats que els interns li transmeten a les cartes, la teresiana destaca el fet de no poder treballar, «ja que a més de no cobrar i no tenir diners, la inactivitat a la majoria els angoixa perquè els enfronta encara més amb ells mateixos, i se senten més inútils i infravalorats». Una altra dificultat ve donada pel fet de no poder fer plans de vida: «Aquesta és una gran dificultat i un notori endarreriment en el seu desenvolupament integral i en el seu procés d'autoafirmació. Tot els ve donat i, encara més, imposat. Això els rebaixa com a persones i apaga els desitjos de superació que tots necessitem.»

També la incomunicació amb la família i amb les amistats, que acaben perdent: «Es distancien del món malgrat la televisió i la ràdio, perquè les seves capacitats de crítica, comentaris, raonaments... sobre els problemes que succeeixen al nostre voltant queden molt minvats i de vegades força distorsionats.»

Concha Salvador, com la resta de voluntaris, espera ser readmesa ben aviat: «Alguns dels meus companys ja poden anar al centre, però les visites no són cara a cara, sinó als locutoris i amb el vidre de separació. Un a un i amb assignació des del centre. Intentaré aquest mitjà, que no és l'òptim, però almenys més segur davant del contagi, alhora que ens permet veure'ns i parlar, que és molt.»

Segur que els interns ho agrairan, tal com explicita el mercedari Jesús Roy: «Hi ha funcionaris i internes que pregunten pels voluntaris, que troben a faltar la seva presència, les seves activitats, el seu afecte. En l'eucaristia també els trobem a faltar, perquè falta una part de la comunitat cristiana que entre reixes celebrem la fe; és presència de l'Església i la societat que ajuda a crear un clima millor dins de la presó.»

terns encara no han pogut recuperar, amb algunes excepcions, és la visita dels voluntaris de la Pastoral Penitenciària, que fan una tasca imprescindible. Concha Salvador és teresiana i voluntària de La Fundació La Vinya d'acció social, una entitat vinculada als jesuïtes que atén les persones en situació de risc social dels barris de Bellvitge i el Gornal de l'Hospitalet de Llobregat. Concha Salvador, que acompanya vuit interns de Brians 2, ha vist com la pandèmia ha canviat el seu voluntariat: «La majoria de nosaltres som jubilats, per tant, persones de risc, i això ens limita. Ens van encoratjar a comunicar-nos-hi per carta i enviar-los passatemps, jocs, acudits, contes i poemes.»

En les seves cartes, la teresiana els anima a suportar la situació amb

CONCHA SALVADOR
«La majoria de voluntaris som jubilats, per tant, persones de risc, i això ens limita»

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat



L'espera

Benvolguts i benvolgudes,

Aquest diumenge iniciem un nou any litúrgic. Malgrat la pandèmia, procurarem que noves corones d'Advent il·luminin les nostres esglésies i, a poc a poc, anar creant i retrobant l'ambient joiós del Nadal. Aquestes quatre setmanes ens parlen d'una actitud fonamental, a vegades poc conreada, que és l'espera. I és que, així com en la Quaresma subratllem una preparació penitent de cara a la conversió, en l'Advent la preparació s'assembla més a una antesala de la gran festa de Nadal. Esperem el naixement del Senyor, però no l'esperem passivament, sense posar-hi res de la nostra part. L'antesala on ens han convidat a romandre no és la sala d'espera avorrida i monòtona on perdre el temps, sinó l'espai on poder conrear i aprofundir, tant personalment com comunitàriament, una sèrie de virtuts.

Un primer camp a conrear és la paciència, una virtut cada vegada més escassa en el nostre món occidental, més aviat dominat per la urgència, la immediatesa i les presses. En la nostra ment actual, esperar té quasi una connotació negativa, de desapropietament. I,

en canvi, a ningú se li escapa que les coses realment importants de la vida necessiten un temps de gestació absolutament imprescindible per possibilitar-ne la maduresa i la plenitud.

Disposar d'un temps fort per arribar al Nadal significa que l'Església ens convida a no perdre'ns en superficialitats i lleugereses, sinó a donar el valor just que es mereix la solemnitat eclesial de l'Encarnació del Fill de Déu. És per això que l'Advent necessita la pregària pausada i la reflexió serena i assossegada. Només així ens podrem aturar a contemplar aquest misteri ja abans que el celebrem, i obrirem el nostre interior per captar amb profunditat la gran sorpresa i el gran regal de Déu.

D'una manera especial, doncs, aquests dies recordem i revivim l'oportunitat constant de trobar-nos amb el Senyor que ve, que segueix venint cada dia i a cada temps. I és des d'aquí que l'espera s'emparenta amb l'actitud de vetlla.

És evident que qui es troba esperant per entrar a una festa no s'adorm. A la gran sorpresa de l'Encarnació del Fill de Déu hi ha de correspondre la nostra llibertat

responsable, perquè el Senyor vol atreure'ns amb el seu amor i ens convida a formar part d'una nova humanitat. Però cal que cadascun de nosaltres escolti la seva veu i s'aixequi voluntàriament a obrir-li la porta, com aquelles noies prudentes de l'Evangelí que estaven amb les torxes enceses.

L'espera té encara un altre valor fonamental, que és fer créixer el desig. Ningú no espera un esdeveniment joiós amb apatia i desgana. Seria una contradicció, fruit del desconeixement d'allò que realment espera. L'home i la dona bíblics expressen el desig de Déu. Esperar-lo, anhelar-lo, cercar-lo, plorar-lo, festejar-lo són a la base de la seva espiritualitat. El Salm 62, que cantem cada diumenge i cada festa en el res de Laudes, n'és un exemple diàfan: «Oh Déu, ets el meu Déu, a l'alba et cerco. Tot jo tinc set de tu, per tu es desviu el meu cor en terra eixuta, assedegada, sense aigua.» El desig de Déu és el motor per engendrar el món nou que ens porta el Nadal. Aleshores, el nostre entusiasme esdevindrà un testimoniatge autèntic per la joia de viure'l.

Ben vostre.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona



Un nou any litúrgic

Sempre m'ha semblat curiós que en alguns àmbits com el judicial o l'acadèmic s'inauguri l'any en dates que no coincideixen amb l'any natural. Doncs això també passa amb el calendari litúrgic de l'Església. De fet, aquest diumenge dia 29 de novembre, l'Església catòlica inicia un nou any litúrgic amb la celebració del primer diumenge d'Advent.

L'Església és portadora d'un gran misteri d'amor i salvació, i té la missió de difondre'l pel món; però portem aquest tresor en fràgils gerres de terrissa. La gran família de l'Església ofereix a tots els homes i les dones del món un encontre amb Jesucrist. Crist ens revela que Déu és amor i vol fer-nos partícips de la seva vida eterna. Ara bé, no totes les persones creuen que aquest misteri és capaç de transformar-nos la vida. Descobrir aquest misteri i ser capaços d'entrar en una relació confiada amb ell no és fàcil. El camí a seguir no és senzill i per fer-lo cal un acompanyament.

L'Església, que és mare i mestra, ens ensenya a endinsar-nos en el misteri de Déu de diverses maneres. Una proposta molt singular és la *lectio divina*, que convida a la lectura, meditació i pregària de la Paraula de Déu, deixant que l'Esperit Sant ens il·lumini i ens renovi.

La santa Mare Església, mitjançant l'any litúrgic, ens convida a fer aquesta contemplació del misteri de Déu amb un calendari de lectures de la Paraula de Déu i de les celebracions que es distribueixen al llarg d'un any. El tret

més singular de les celebracions dominicals, d'aquest nou any litúrgic que avui encetem, és que els passatges de l'Evangeli que seran proclamats correspondran a l'evangelista sant Marc.

Cada evangelista ens apropa al misteri de Déu revelat en Jesucrist amb uns trets i unes característiques singulars i pròpies de la comunitat a la qual s'adreçava. Els evangelis ens ajuden a endinsar-nos en el misteri de Déu mitjançant el coneixement de Jesucrist, la relació d'amistat amb Ell i el seu seguiment.

Per tal d'entrar en profunditat en l'Evangeli de Marc permeteu-me fer-vos tres propostes:

1. En primer lloc, us convido a agafar la Bíblia que teniu a casa vostra i llegir el comentari introductor de l'editor a l'Evangeli segons Sant Marc.
2. En segon lloc, podeu anar llegint al nostre web diocesà els diversos articles de biblistes que durant aquest Advent ens ajudaran a endinsar-nos en l'Evangeli de Marc.
3. I, finalment, la proposta més agosarada. Un cop fetes les dues lectures anteriors, us convido que, durant el temps d'Advent, llegiu cada dia en parella, en família o personalment un capítol de l'Evangeli de Marc. De manera que arribareu a les celebracions de Nadal amb tot l'Evangeli llegit.

Us desitjo a tots un sant i intens Advent, que ens prepari de cor per a la celebració del misteri de l'encarnació i naixement de Crist a Betlem.

COMENTARI DE LA PARAULA

Vetlleu, doncs, perquè no sabeu quan vindrà el Fill de l'Home

Encetem l'Any litúrgic amb un tema que ja ens és familiar. El passatge que llegim avui fa una breu referència a l'absència del Fill de l'home: «Com un home que, havent-se d'absentar, deixà la seva casa», una referència velada a la mort de Jesús. Abans de marxar, però, vol posar la casa en ordre. Mateu se'n servirà i li donarà la forma de la paràbola dels talents (Mt 25,14-30); Lluc s'hi inspirarà ampliant-la amb el tema del pretendent a la reialesa, la paràbola de les deu mines (Lc 19,11-27). «La casa» representa la comunitat: «El Senyor de la casa» s'ha d'absentar per un temps de la comunitat creient. Perquè la comunitat funcioni, cada un dels «criats», els membres de la comunitat, ha de desenvolupar el seu propi rol en benefici dels altres: «donà atribucions als seus criats, a cada un la seva tasca». Mateu parlarà de «talents», no de «tasques», i distribuirà els béns «a cada un segons la seva capacitat». Marc és molt pragmàtic. L'únic rol que destaca en la comunitat és el del porter: «i ordenà al porter que vetllés.» La figura del porter és la del qui té cura de discernir si els qui volen entrar a formar part de la comunitat reuneixen les condicions requerides. Tots els membres han de «fer atenció i estar alerta», en una paraula, han de «vetllar» tots: «Vetlleu, doncs, perquè no sabeu



GLÒRIA MONÉS

quan ve el Senyor de la casa, si al vespre o a mitjanit o al cant del gall o al matí, no fos cas que, havent partit d'improvís, us trobés dormint.» Són les quatre vigílies en què dividien la nit, de tres hores cada una. El dia començava al vespre; vespre i matí designen un dia sencer: «Hi hagué un vespre i un matí, i fou el primer dia» (Gn 1,5). El text usual parla de «venir d'improvís», cosa que semblaria més lògica. Marc no comparteix la nostra lògica: «partir/sortir» és una marca d'exode. Jesús, que també ell «s'havia absentat», ara ha «partit d'improvís» d'aquell lloc llunyà per comprovar si els seus deixebles han estat vetllant: «I jo us ho reitero: "¡Vetlleu!"»

JOSEP RIUS-CAMPS
Teòleg i bibliista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

JAUME SIDERA,
cmf

Quan venerem les imatges a les esglésies, no pequem contra el segon manament?

Mentint, robant o cometent adulteri incomplim els respectius manaments. El segon, que vostè esmenta, diu «no et facis cap imatge del que hi ha dalt al cel, aquí baix a la terra...» (Ex 20,4). Però aquest manament es completa amb el dissabte: «Recorda't de consagrar-me el repòs del dissabte» (Ex 20,8-11). I compte el qui el violava: pena de mort (Nm 15,32-36). I encara un altre: la circumcisió (Gn 17). També hi ha les meticuloses lleis sobre els aliments purs o impurs segons la mena d'animal, com llegim a Levític 11.

I passo a les imatges: el primer que en fa és el Déu Creador. Segons LXX Déu creà l'home i la dona *κατ'εἰκόνα*, segons la imatge (icona) seva. Damunt l'Arca de l'aliança hi havia dos querubins cisellats en or i en posa un a cada extrem de la coberta del perdó (Ex 25,19-20 i 37,7-9). I recordem la serp guaridora de Nm 21,4-9. No conec cap creient que quan venera una imatge pensi en el tronc o marbre de què és feta. Com quan besem una foto de la mare, o del fill, o de la dona no pensem que estimem el paper, sinó que el paper ens duu a la persona representada. Un sant Crist o una imatge de la Mare de Déu em porten més enllà. Fins un nen, com l'avui sant Antoni M. Claret, quan resava davant la imatge de santa Maria, s'imaginava que de la imatge hi havia un fill que arribava fins al cel. El marrec tenia 5 o 7 anys i s'expressava a la seva manera, i això que encara no s'havia inventat el telèfon.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge primer d'Advent

Lectura primera

Is 63,16b-17.19b.64,2b-7

Oh, si esquincéssiu el cel i baixéssiu!

Lectura del llibre d'Isaïes:

Vós, Senyor, sou el nostre pare, el vostre nom és, des de sempre, El-nostre-redemptor. Senyor, per què deixeu que ens desviem dels vostres camins, que els nostres cors s'obstinin a no creure en vós? Reconcilieu-vos amb nosaltres per amor dels vostres servents, per amor de les tribus que heu pres per heretat. Oh, si esquincéssiu el cel i baixéssiu, si davant vostre es fonguessin les muntanyes! Cap orella no ha sentit ni cap ull no ha vist mai un Déu, fora de vós, que salvés els qui esperen en ell. Vós veníeu a trobar els qui feien el bé i es recordaven dels vostres camins. Però ara us heu disgustat amb nosaltres, que hem pecat i ens hem rebel·lat sempre contra vós. Tots som semblants a persones impures, cap de les nostres bones obres no és més que la roba tacada d'impureses. Ens marcim tots nosaltres com la fulla caiguda i les nostres culpes se'ns emporten com el vent. No hi ha ningú que invoqui el vostre nom, que es recolzi en vós en desvetllar-se, perquè ens heu amagat la vostra mirada i ens abandoneu a les nostres culpes. Però enmig de tot, Senyor, sou el nostre pare; nosaltres som l'argila, i vós, el terrisser; tots som obra de les vostres mans.

Salm responsorial

79

Pastor d'Israel, escolteu-nos. Vós que teniu querubins per carrossa, desvetlleu el vostre poder, veniu a salvar-nos.

R. Déu de l'univers, renoveu-nos, feu-nos veure la claror de la vostra mirada, i serem salvats.

Déu de l'univers, gireu des del cel els vostres ulls, veniu i visiteu aquesta vinya que la vostra mà havia plantat i havia fet robusta i forta. *R.*

Que la vostra mà reposi sobre l'home que serà el vostre braç dret, el fill de l'home a qui vós doneu la força. No ens apartarem mai més de vós; guardeu-nos vós la vida perquè invoquem el vostre nom. *R.*

Lectura segona

ICo 1,3-9

Vivim esperant la manifestació de nostre Senyor Jesucrist

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, us desitjo la gràcia i la pau de Déu, el nostre Pare, i de Jesucrist, el Senyor. Sempre beneixo Déu per vosaltres, pensant en la gràcia que us ha donat en Jesucrist. De tot us ha enriquit en ell: de tot do de paraula i de coneixement.

El testimoni que doneu de Crist s'ha refermat tant entre vosaltres que no us manca cap mena de do, mentre viviu esperant la manifestació de Jesucrist, el nostre Senyor. Ell també us mantindrà ferm fins a la fi, perquè el dia de Jesucrist, el nostre Senyor, sigueu trobats irrepressibles. Déu és fidel, i és ell qui us ha cridat a viure en comunió amb el seu Fill Jesucrist.

Al·leluia

Sl 84,8

Senyor, feu-nos veure el vostre amor, i doneu-nos la vostra salvació.

Evangelí

Mc 13,33-37

Vetlleu: No sabeu quan tornarà l'amo de casa

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

En aquell temps, deia Jesús als seus deixebles: «Estigueu atents, vetlleu. No sabeu quan vindrà el temps decisiu. L'home que se'n va

a terres llunyanes, sortint de casa deixa els seus criats responsables de les tasques que confia a cadascun, i al porter li recomana que vetlli. Igual heu de vetllar vosaltres, perquè no sabeu quan tornarà l'amo de casa; no sabeu si vindrà al vespre, a mitjanit, al cant del gall, a la matinada. El tindreu aquí a l'hora menys pensada: mireu que no us trobi dormint. I això que us dic a vosaltres, ho dic a tothom: Vetlleu.»



Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

TEMPS D'ADVENT

(SALTERI: SETMANA 1)

Novembre

29. DIUMENGE

Diumenge I d'Advent, Morat. Lectures: Isaïes 63,16b-17;64,1.4-8 / Salm 79 / 1 Corintis 1,3-9 / Marc 13,33-37

SANTORAL: Demetri, mr.; Il·lumina-da, vg.; Sadurní, b. i mr.

30. DILLUNS

Sant Andreu (F), Vermell. Lectures: Romans 10,9-18 / Salm 18 / Mateu 4,18-22

SANTORAL: Justina, vg. i mr.

Desembre

1. DIMARTS

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 11,1-10 / Salm 71 / Lluc 10,21-24

SANTORAL: Adrià; beat Carles de Foucauld, rel.; Edmon Campion, prev. i mr.; Eloi, b.; Natàlia, mr.; Naüm, prof.

2. DIMECRES

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 25,6-

10a / Salm 22 / Mateu 15,29-37

SANTORAL: Bibiana, vg. i mr.; Elisa, vg.; beata Maria Àngels Astorch, rel.; Silvà, b.

3. DIJOUS

Sant Francesc Xavier (MO), Blanc. Lectures: Isaïes 26,1-6 / Salm 117 / Mateu 7,21.24-27

SANTORAL: Cassià, mr.; Magina, mr.; Sofonies, prof.

4. DIVENDRES

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 29,17-24 / Salm 26 / Mateu 9,27-31. O bé: *Sant Joan Damascè* (ML), Blanc.

SANTORAL: Ada, vg.; Bàrbara, vg. i mr.; Bernat, b. i card.; Francesc Gálvez, prev. i mr.

5. DISSABTE

Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 30,19-21.23-26 / Salm 146 / Mateu 9,35-10,1.6-8

SANTORAL: Crispina, vg.; Dalmau, b.; Guerau de Braga, b.; Sabas, ab. i fund.

El Sant 30 NOVEMBRE

Sant Andreu

Els apòstols, després de la mort i resurrecció de Jesús, van ser els encarregats de difondre la fe cristiana per tot el món conegut. Sant Andreu va predicar sobretot a la zona del mar Egeu, i es va convertir en el primer bisbe de terres gregues.

Segons els evangelis, Andreu era natural de Betsaida, a Galilea, i com el seu germà Pere, es dedicava a la pesca al llac de Tiberíades. Deixeble de sant Joan Baptista, va ser el primer dels dotze cridat per Jesús, i el va seguir immediatament. Després de Pentecosta, segons diu el teòleg Orígenes, va predicar la Bona Nova per Grècia, la costa del mar Negre i fins al Caucas. Sant Andreu va ser el primer bisbe de Patres, al Peloponès, i es va convertir així en el primer prelat d'una ciutat grega, per la qual cosa és el deixeble més venerat per l'Església ortodoxa. Va morir crucificat en aquesta ciutat, damunt una creu en forma de «x», des de la qual es diu que encara va continuar predicant durant dos dies.



L'únic necessari

JAUME GONZÁLEZ PADRÓS
Professor de l'Institut Superior
de Litúrgia de Barcelona



L'enyorat bisbe Pere Tena exhortava els preveres que fessin una prova: dedicar-se, durant tot un any, només a celebrar els sagraments i a fer catequesi, abandonant totes les altres activitats que, sovint, ocupen el seu temps i el de les comunitats. Segons ell, aquesta concentració revelaria una gran fecunditat al seu ministeri sacerdotal.

Ves per on, arran de la situació de malaltia que fa mesos que vivim, gairebé es pot dir que ens veiem obligats a reduir l'activitat de les nostres parròquies a allò estrictament necessari. Per força hem hagut de cancel·lar pràcticament tot el que portàvem a terme, i acontentar-nos a poder celebrar l'eucaristia i els altres sagraments. I, ben mirat, no és pas poc! Aquí ho tenim tot, perquè és el mateix Senyor a qui tenim. Ell ens parla a través de les sagrades escriptures, com ho feu als d'Emmaús, i se'ns dona en el pa i en el vi consagrats, a fi que tinguem en nosaltres la seva vida divina. Davant la impossibilitat de portar a terme altres activitats durant aquest temps, aniria molt bé, doncs, que ens prenguéssim encara amb més interès la participació en l'eucaristia, tant la quotidiana com, principalment, la dominical. I amb ella, el sagrament de la reconciliació, veritable expressió de l'amor redemptor de Déu envers els seus fills pecadors. D'altra banda, aquesta realitat ens recorda el que ensenya el mateix Jesús a l'evangeli quan, davant d'una Marta atrafegada i neguitosa per moltes coses, revela que «una sola cosa és necessària», i és la que Maria ha escollit, és a dir, romandre als peus del Senyor escoltant la seva paraula i, així, deixar-se evangelitzar (cf. Lc 10,42).

Tanmateix, el punt feble d'això que diem és el *per força*; és a dir, que no actuem per convicció. Davant d'aquest fet, hom pot preguntar-se legítimament: què ens haurà ensenyat el sofriment d'aquesta epidèmia als membres de

l'Església? Quan tot hagi passat —com han passat totes les maltempades de la història— tornarem a fer com sempre en les nostres comunitats, reprenent el frenesí de les activitats, o haurèm comprès que ens cal dedicar-nos a l'«únic necessari», que només es pot viure en una experiència sacramental serena, fruit d'una fe contemplada i amb qualitat orant? Haurèm comprès realment que és a Déu a qui els nostres contemporanis necessiten?

Aquestes preguntes, amb les seves conseqüents respostes, ens porten a fer un balanç sobre la qualitat de les nostres celebracions litúrgiques, aquelles que són, de forma eminent, el moment i el lloc del nostre encontre amb el Senyor, i que, per això mateix, esdevenen el moment propici per rebre la gràcia sense la qual és impossible viure cristianament. El Concili Vaticà II ens va recordar que Crist és sempre present a la seva Església, «sobretot en les accions litúrgiques» (cf. SC 7). D'aquí que «cada celebració litúrgica, com a obra de Crist sacerdot i del seu cos, que és l'Església, és eminentment acció sagrada i cap altra acció de l'Església no n'iguali l'eficàcia ni en dignitat ni en grau» (SC 7).

D'altra banda, tampoc no podem oblidar una altra afirmació del mateix document conciliar, de gran importància: «Encara que la sagrada litúrgia sigui principalment culte de la majestat divina, conté tanmateix una rica instrucció per al poble fidel. En la litúrgia, en efecte, Déu parla al seu poble; Crist anuncia encara l'Evangeli. I el poble respon a Déu amb el cant i la pregària» (SC 33). És obvi que, en data d'avui, el nostre món, mancat d'aquestes realitats divines, les trobarà en assemblees convençudes d'aquella sola cosa necessària, la que Maria, als peus de Jesús, va experimentar i que, amb paraules del Mestre, «no li serà pas presa» (cf. Lc 10,42).



Alfons Ferrer

Homenatge que, el desembre del 2013, la Coral va dedicar a la Maria.

Tot recordant Maria Martí Vidal

LLEONARD DEL RIO CAMPAJÓ
President de la Coral de Santa Maria d'Igualada

El 26 d'octubre es va celebrar a la basílica de Santa Maria d'Igualada la missa funeral per la centenària igualadina Maria Martí Vidal. No hi havia familiars, però sí moltes persones que l'apreciàvem de cor. Gent propera a la sensibilitat religiosa; tothom cantava, cosa poc freqüent en els enterraments.

Més de vuitanta anys com a sagramentista de la parroquial de Santa Maria, terciària franciscana des de molt joveneta i la darrera del grup de cantaires fundadores del Cor Parroquial de Santa Maria.

Discreció i fidelitat. Heus aquí dos qualificatius que em venen a la memòria en evocar la personalitat de Maria Martí Vidal. Però de ben segur que trobaríem moltes d'altres equivalències: senzillesa, moderació, bona disposició, seny, perseverança...

Després de la desfeta de la guerra civil—el febrer del 1939—, la Maria va formar part del grup fundador de l'aleshores Cor Par-

roquial de Santa Maria d'Igualada. Aquelles noies que anaven a cantar a les misses que se celebraven als hospitals, les presons o les places, perquè els temples havien estat desvalisats o destruïts per la fúria iconoclasta. I van fer del cant un servei a la litúrgia i al país. Abans, d'això, se'n deia apostolat, i ara ho podríem traduir com a catequesi, que és sinònim d'apòstol, propagador, missioner.

Maria Martí va continuar fidel, durant 67 anys, cantant a la Coral de Santa Maria, sense cap interrupció. Fins que el 2007, per raons d'edat, va deixar el seu compromís com a cantaire, malgrat que va continuar participant en les festes i altres esdeveniments. Fins i tot, en aquests darrers anys, quan havíem d'assajar els vespres a la basílica, la Maria ens obria i ens tancava les portes del temple. Voleu una prova més tangible de fidelitat?

Els centenars de cançons que amb tant d'entusiasme la Maria ha cantat poden esdevenir ara la clau de volta que l'ajudin a fruit de la imperible felicitat perpètua.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Ajudar un malalt

Un amic va patir un accident de circulació fa uns mesos; ara ha d'anar amb cadira de rodes. A vegades diu que valdria més que fos mort. Com el podria ajudar? Demanant un miracle?

Amb molta empatia i naturalitat. Aquí no hi valen gran cosa les teories. Aquesta persona ha rebut una sotragada forta en la vida, com tots, tard o d'hora, també en rebem. Ha d'anar fent un procés molt personal que requereix temps. També és cert que l'entorn, familiars i amics, el poden ajudar molt. Cal visitar-lo i parlar amb ell no només (potser més aviat poc) de la seva situació, sinó de tantes coses com parlem amb els nostres amics. Mai actituds de plany i de llàstima. Cal fer-li veure que el món continua endavant i que ell no n'és el centre. I que pot ajudar i servir des de la seva situació. Sempre és bo animar-lo a pregar i a posar-se en mans de Déu, tot i que no l'hem d'entusiasmar amb coses extraordinàries com un miracle. És evident que no es pot excloure, i que és molt legítim demanar-lo, però el do més gran a demanar és saber viure amb fe i fortalesa la pròpia situació. Aquests són els miracles més grans que es viuen, per exemple, a Lourdes. Molts malalts canvien d'actitud en veure el dolor del món. Una bona manera d'ajudar aquestes persones pot ser amb bones lectures que els connectin amb experiències vitals semblants i que els obrin noves perspectives. Fa poc he llegit un llibre que podria fer molt de bé al seu amic. L'autor, Xavi Arge-mí, és un jove que viu una malaltia degenerativa incurable de manera molt positiva. És una lectura que infon molta esperança i joia. Es titula *Aprendre a morir per poder viure. Petites coses que fan la vida meravellosa* (Rosa dels Vents). Ens convida a gaudir de les petites grans coses que sempre podem tenir al nostre abast i a no centrar-nos de manera tòxica en les adversitats petites o grans que ens poden sobrevenir. Escrit amb realisme i fe. Molt actual per als temps que vivim.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:
elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Les cinc «C», d'un convent de clausura

Sovint parlo a les meves monges del convent de Santa Maria, de Còrdova, dels amples perfils i compassos d'un monestir de monges de clausura. Una tarda de novembre, vaig parlar a la comunitat de religioses jerònimes, de les cinc «C» de la seva vida contemplativa.

Primera «C»: cor. El cor d'un convent és un lloc sagrat per sentir la presència de Déu, per escoltar la Paraula de Déu, per obrir-nos al seu amor infinit, per percebre'n les «carícies».

Segona «C»: comunitat. El convent acull la comunitat i la comunitat dona vida i sentit al convent. Cada religiosa forma part de la comunitat i tota la comunitat sent la presència de cada religiosa.

Tercera «C»: cel·la. La cel·la és un lloc importantíssim per a cada religiosa. Es tracta d'una «cel·la monacal»: el lloc on la religiosa es troba sola amb ella mateixa, on impregna el mobiliari d'ordre, de neteja, de benestar.

Quarta «C»: claustre. Els claustres són les «avingudes» dels monestirs! Als claustres podem passejar, pregar, contemplar el firmament, apropar-nos a les plantes i a les flors, respirar a cel obert...

Cinquena «C»: cor. Tots els llocs d'un convent serien llocs «ombrívols» si no tinguessin «un cor», «un grapat de cors» que els dona vida, que els encoratja. El cor, la comunitat, la cel·la, el claustre... I, impregnant-t'ho tot, el cor de Déu, Pare de tendresa i bondat; el Sagrat Cor de Jesús; l'Immaculat Cor de Maria... I el cor de cada religiosa que bateja a l'uníson amb els Sagrats Cors i amb el cor palpitant de la seva comunitat.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Felicitats, «Catalunya Cristiana»

Agraeixo, de tot cor, rebre setmanalment la *Catalunya Cristiana*. Una revista que aprofundeix en la nostra fe cristiana, amb molt bons articles i redactats!

Llarga vida a CatCrist i als seus col·laboradors!

ÒSCAR SÁNCHEZ-COLLADO
La Llagosta

Gràcies, Ràdio Estel

Vull felicitar l'emissora per la seva programació amb aquests versos:

«Ràdio Estel nos permite encontrar, / todo en un solo lugar / temas de actualidad y cultura catalana / vibrar con música bella / y confluír en momentos de sublime adoración.

El programa infantil es otro hito estelar. / El premio que, hace poco, les ha sido concedido, es sin duda merecido. / *El Gripau Blau* es, para mí, hoy en día lo mejor / herramienta para quienes deseamos fomentar / en los peques la escucha y atención / su imaginación creativa, su riqueza cultural, afianzamiento en valores y vida en comunidad.

Tengo dos niños de 5 y 6 años de edad / son de escuela catalana, pero hablan castellano con acento colombiano / al principio intentaba, cada finde, que escucharan vuestro programa de radio / pero no era nada fácil lograr su concentración. / Sin embargo, he descubierto la fórmula para hacerlos unos muy buenos oyentes, / os la quiero ya contar.

Cada día en la mañana, antes de ir al colegio / no es una tarea simple ello de despabilar / a eso de las 7 y media, mis niños han de activarse / la campanada es, ahora, el sonido que da inicio al programa *El Gripau Blau* / Un programa cada día, va marcando la jornada, con temas de temporada.

Mientras escuchan canciones

nos vamos poniendo a punto / cuando comienzan los cuentos me alejo y allí los dejo / Se sumergen en historias, y yo escucho de reojo / me tomo el café y las fuerzas para volver a la carga.

Suena música de nuevo / y hace falta una presión para que se pongan listos / algo de conversación sobre el cole o lo que suena / nuevamente alguna historia o poesía en la radio, y los niños a escuchar.

Aproximadamente a las 8 se acaba la transmisión. / Entre canciones y cuentos los niños se han despertado y pasan a desayunar. / Yo por mi parte he escuchado / historias en catalán. / Me entero de las canciones, / de personajes y cuentos, que luego encuentro en relatos / y en sus cuadernos de notas. / ¡Esto es sin duda un *win win!*»

DUVAN LÓPEZ
Barcelona

Bressol de vocacions

Em voldria referir a l'article de Miquel Àngel Codina publicat en el número 2146 (8 de novembre) a *Catalunya Cristiana* «Bressol de vocacions», que fa una exhaustiva referència a una colla de clergues igualadins de la seva família. Vaig fruit amb la seva lectura i em va servir per obrir-ne fitxa al meu arxiu particular de conciutadans notables, perquè tot el que fa referència a Igualada m'interessa.

Després he tingut ocasió de parlar personalment amb l'autor del treball, que encara m'ha completat i ampliat la informació.

És bo en els temps que ens ha tocat viure, no amagar ni renunciar als valors espirituals. Això diu molt de les arrels de la seva família, i crec que val la pena difondre-ho.

Gràcies i enhorabona, Miquel Àngel.

LLEONARD DEL RIO CAMPMAJÓ
Igualada

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Joe Biden i Kamala Harris transmeten a través del seu testimoni la societat multicultural al món

Biden, segon president catòlic després de Kennedy

XAVIER TORRENS

Professor de Ciència Política a la Universitat de Barcelona

Tot just seixanta anys després que el catòlic irlandès John Fitzgerald Kennedy fos investit president, a la Casa Blanca hi haurà el segon president catòlic de la història dels Estats Units d'Amèrica. Kennedy va iniciar l'exercici de la presidència el 20 de gener del 1961 i Joe Biden començarà el seu mandat el 20 de gener del 2021. En el transcurs de les sis dècades que separen els dos presidents catòlics, el món ha canviat molt.

Convé recordar que JFK, sobrenom amb què es coneixia Kennedy, ho va tenir complicat, ja que en aquell temps la societat americana traspua racisme antinegre, discurs d'odi antisemita, prejudici antillatí i estereotips anticatòlics. Arribaren a inculpar Kennedy d'obeir el Papa de Roma abans que de servir el seu país, els EUA. I, per això mateix, també el van volen desprestigiar acusant-lo de doble lleialtat per ser catòlic romà i el van incriminar de ser l'hostatge d'un Estat estranger (referint-se al Vaticà).

JFK va deixar dit que anhela un país «en què catòlics, protestants i jueus, des d'un pla laic, s'abstinguin de manifestar actituds de menyspreu i de divisió que tantes vegades han entelat les seves obres en el passat, i promoguin l'ideal d'una germanor americana». Kennedy va governar mentre era papa sant Pau VI i Biden presidirà amb el papa Francesc.

D'aleshores ençà, tot i que resta camí per recórrer, les coses han millorat. Analitzem més a fons la diversitat religiosa americana. Fixem-nos en el Tribunal Suprem dels EUA: són nou magistrats, dels quals sis catòlics i tres jueus. Cap ni

Biden és catòlic irlandès en un país de majoria protestant i la seva esposa, Jill Tracy Jacobs, és d'ascendència italiana



un dels jutges és cristià protestant, tot i que el cristianisme evangèlic és la religió majoritària americana, pròpia de la comunitat dels blancs anglosaxons protestants (els coneguts com a WASP, *White Anglo-Saxons Protestants*).

Aquests canvis demostren que les transformacions socials requereixen de l'acció humana i els moviments socials, com el moviment pro drets civils liderat pel reverend Martin Luther King, que va saber criticar el racisme imperant i alhora transmetre un missatge de germanor dins la diversitat cultural americana.

El testimoni de Biden permet que la ciutadania es preguntï per què assisteix a missa cada diumenge el president?, per què Biden cita l'Eclesiastès en un discurs polític?, per què Kamala Harris fa referència al bon samarità quan parla en defensa de les persones pobres? Biden i Harris anuncien la bona nova d'una societat que, malgrat el sofriment, manté viva la flama de l'esperança.

Quin foc nou? El camí envers la igualtat multicultural, entre persones de religions, cultures, orígens nacionals i colors de pells diferents.

El Govern Biden-Harris, amb llums i ombres, entroncarà amb



Tony Webster

Cartell de la campanya electoral a favor de la candidatura demòcrata.

la paràbola de Jesús del bon samarità (Lluc 10, 25-37) i la carta encíclica *Fratelli tutti* («Germans tots») del papa Francesc. Perquè Biden serà president durant només quatre anys, ja que ha insinuat que per la seva edat només es planteja un mandat, i voldrà deixar la seva petjada política i espiritual en els drets socials, imbricant-se en la reforma sanitària que va fer Barack Obama, amb qui Biden fou vicepresident, i consolidant l'estat del benestar que als EUA va ser creat pel president Franklin D. Roosevelt, a qui admira.

Els temps canvien i això ho mostra el recent moviment *Black Lives Matter* («La vida dels negres compta»). Per tant, el govern Biden-Harris tindrà al seu costat la força al carrer del moviment social *Black Lives Matter*, que enllaça en la història amb el moviment pro drets civils del Dr. Martin Luther King.

Joe Biden i Kamala Harris transmeten a través del seu testimoni la societat multicultural al món. Perquè ells mateixos com a persones són el resultat de la multiculturali-

tat. Biden és catòlic irlandès en un país de majoria protestant i la seva esposa, Jill Tracy Jacobs, és d'ascendència italiana. I Kamala Harris és una dona negra filla de persones migrants, de mare índia hindú i de pare negre jamaicà. Va ser la segona dona negra elegida com a senadora i ara és la primera dona vicepresidenta electa del país.

Les persones que, com Kamala Harris, tenen una mixtura d'identitats, d'entrada, ho poden tenir més senzill per tendir ponts de convivència humana, que és el que necessita una societat amb tanta polarització política i tants extremismes com els que pateix avui dia els Estats Units d'Amèrica i el món sencer. Kamala Harris, negra i asiàtica, filla d'immigrants i casada amb un advocat jueu, és testimoni intercultural.

Tot plegat, es troba en consonància amb un escrit del president electe Joe Biden a *The Christian Post*: «La meua fe catòlica m'ha ensenyat una veritat fonamental: que totes les persones a la terra són iguals en drets i en dignitat, perquè tots som fills estimats de Déu.»

Catalunya Cristiana, un mes gratis

Ara, si encara no estàs subscrit a Catalunya Cristiana, et regalem un mes perquè la rebis, te n'enamoris i t'acabis de convèncer.

Tant si ets una parròquia, una entitat o un particular, truca'ns al **934 092 770** o envia'ns un mail a unmesgratis@catalunyacristiana.cat i et regalem un mes de subscripció. La rebràs setmanalment i de manera gratuïta.

Taula rodona, organitzada per la Comunitat de Sant'Egidio, per plantejar un nou model d'atenció als ancians



Superar el mur que separa la gent gran

«Les darreres setmanes he sabut que algunes amigues del barri que havien ingressat en residències havien mort. Podrien haver estat a casa seva amb algú que les ajudés, com faig jo mateixa.» Aquesta observació de la Isabel, una anciana de 94 anys, recorda el drama viscut a les residències durant la pandèmia del Covid-19, alhora que indica una alternativa: que els ancians puguin quedar-se a casa.

El testimoni de la Isabel el van portar amics seus de la Comunitat de Sant'Egidio a la taula rodona que va tenir lloc a la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor el dijous 20 d'octubre. S'hi va plantejar un nou model d'atenció i cura dels ancians. Jaume Castro, responsable de la Comunitat de Sant'Egidio a Barcelona, va dir que «la pandèmia del Covid-19 ofereix una oportunitat de transformació del model actual per produir un punt d'inflexió i optar per l'atenció domiciliària; en definitiva, ajudar els ancians a quedar-se a casa».

Durant la pandèmia el model residencial actual ha mostrat les seves deficiències per garantir la protecció de la gent gran. Cal invertir en un model d'assistència domiciliària que integri el social i el sanitari, amb l'objectiu de mantenir i generar xar-

xes socials que reforcin la pertinença i l'atenció dels ancians.

A la taula rodona també hi va intervenir José Augusto García Navarro, president de l'Associació Espanyola de Geriatria i Gerontologia i director general del Consorci de Salut i Social de Catalunya. Va assegurar que «és un fracàs que una persona acabi ingressant en una residència» i va insistir en la necessitat d'invertir immediatament en el sistema sanitari per atendre les necessitats de la gent gran i potenciar la figura dels cuidadors. Per a García Navarro, «l'envelliment serà el primer motor de transformació social i cal treballar per un envelliment saludable».

Montserrat Vilaseca, responsable del servei als ancians de la Comunitat de Sant'Egidio a Barcelona, va presentar el programa «Visca els ancians». Va comentar que «estar amb els ancians, donar-los suport a casa seva, ajudar-los, és invertir en humanitat i fer la nostra ciutat més humana». Tots hem d'ajudar-nos a trobar les forces, els recursos i la fermesa perquè la gent gran pugui decidir sobre la seva vida lliurement i quedar-se a casa. El model actual basat en la institucionalització dels ancians no funciona i no és sostenible. Cal fer una profunda reflexió: un canvi de mentalitat i de model.

SALVADOR CARDÚS
Economista, professor de Sociologia a la UAB i periodista

En la mort de mossèn Josep Cardús i Grau

Dissabte 31 d'octubre moria mossèn Josep Cardús i Grau, als 89 anys, a punt de fer-ne 90. El 1957 havia estat «destrat» a Marata, un petit agregat del municipi de les Franqueses del Vallès, arran d'una denúncia bé per catalanista, bé per progressista, o per tot alhora. Però aquell jove mossèn Cardús va convertir el «càstig» en una missió per a tota la vida al servei de l'Evangelí, avançant-se a l'esperit del temps conciliar que ja es respirava. En primer lloc, amb un compromís total amb la gent de Marata, amb els seus afanys, els seus neguits, pel seu reconeixement i amb les seves lluites pel respecte a la dignitat d'una vida a pagès.

Però aquest arrelament a Marata — que ell en deia «enamorament»— es va projectar ràpidament cap al conjunt del país. Marata va arribar a ser una mena de far de l'*aggiornamento* conciliar dels anys 60 i 70, on arribaven primer que enlloc les experiències de renovació pastoral i litúrgica i els corrents ecumènics internacionals. Un lloc de pelegrinatge pels que volien estar al dia d'aquella Església que Joan XXIII va fer descobrir al món. Marata, més discretament perquè els temps hi obligaven, també va esdevenir un espai de compromís antifranquista: de reunió, de reflexió, fins i tot d'amagatall... I, encara, va esdevenir un focus de referèn-

cia cultural, molt en particular amb els reconeguts concerts de Marata, que va organitzar pràcticament fins a la darrera de les seves forces.

Tot això i molt més va ser mossèn Josep Cardús a la seva parròquia, però ho va ser també per a l'Església catalana en general. Cardús va ser de la generació que va resistir heroicament la gran plegada de capellans dels anys setanta; de la que —no sé si dir que gairebé sense relleu— va entendre que l'Evangelí tenia una dimensió social i política de primer ordre, i de la que va practicar aquella mena de fe que sap que res és veritablement universal si no parteix d'un fort arrelament a la terra. Vull dir que, amb la mort dels mossens de la seva generació, s'acaba aquella Església de l'*aggiornamento* i s'entra en un període d'esperantosa i confusa, en què com se sol dir el vell encara no ha mort i el nou encara no acaba de néixer.

En les darreres setmanes, amb mossèn Josep Cardús vam estar parlant del papa Francesc i de la seva nova encíclica. I puc dir que hi confiava molt i hi tenia grans esperances. Una esperança, en definitiva, fonamentada en aquest i en tants altres *signes del temps* que ell sabia trobar i que el mantenien ferm en la seva fe. Que ell descansi en pau, però que la seva memòria a nosaltres ens mantingui desperts!

Amb la mort dels mossens de la seva generació, s'acaba aquella Església de l'«aggiornamento» i s'entra en un període d'esperantosa i confusa



Mn. Cardús va rebre la Medalla d'Honor 2017 de les Franqueses del Vallès.

JAUME AYMAR I RAGOLTA
Director

Domènec Fita: resiliència i autosuperació

El 13 de desembre de 1953, un artista gironí de vint-i-sis anys estava pintant el mural del baptisteri de l'església de Betlem de Barcelona. Cansat, va tenir un defalliment i va caure daltabaix de la bastida. Sense esperances, l'ingressaren a l'Hospital Clínic on va haver de lluitar entre la vida i la mort. Superat el risc, va passar per una convalescència molt llarga a la Clínica de Sant Josep: tres anys enllitat amb el cos penjat d'una combinació de politges que el mantenien en la posició més adient per recompondre els membres més perjudicats i evitar llagues i infeccions. Era Domènec Fita i Molat, que acaba de morir als 93 anys, després d'una llarga i fecunda trajectòria artística. «D'ençà de la meua caiguda tinc consciència que visc de regal i m'he agafat les coses en un sentit de donar els meus talents, frenant la competència tan desenfrenada a què ens condueix la vida», va declarar.

Nascut a Girona el 1927, va viure a l'hospici fins als setze anys. Quan en tenia cinc va ofrenar al president Macià, que visità l'orfenat, uns cavallets que ell mateix havia modelat i el president, commogut, el besà. De la mà del mestre Carrera es formà a Olot i a l'Escola de Belles Arts de Sant Jordi de Barcelona. Va experimentar diverses tècniques, va evolucionar des del

figurativisme de la seva etapa inicial fins a la integració en el concepte i en l'expressió abstracta. El 1958 va realitzar l'impressionant *Crist Jacent* de la catedral de Girona. El seu biògraf Joan Moner ha vist en l'anatomia de l'escultura la plasmació del cos accidentat del propi artista. Aquell mateix any s'havia casat amb Àngela Rodeja, que havia de ser el seu gran suport. Dos anys després va fer les imatges de sant Joan i sant Narcís de la façana de la Seu gironina.

El 1961, l'abat Escarré encarregà a Fita una imatge de sant Benet per al monestir de Montserrat. Fita escrivia: «Ens entrevistarem les vegades que calgué, a Montserrat o en un pis de Barcelona. Aquells contactes enriquidors per a ambdues parts, feien avançar el projecte.» La grandiosa escultura de planxa forjada coberta d'una pàtina de rovell, està situada des del 1962 al costat de l'entrada de la porteria, amb la mà indicant l'accés, recordant als pelegrins que, per als monjos, l'hoste ha de ser tractat com el mateix Crist.

Fita, model de resiliència i autosuperació, fou partidari decidit de la integració de les arts en l'arquitectura i en els espais públics, les seves obres de gran format són visibles en construccions tan emblemàtiques com el temple de la Sagrada Família, la catedral de Vic i en indrets com les places de Canillo i Ordino (Andorra), Girona, Vic, Roses, Olot... Va combinar sempre la seva producció artística, que va mantenir viva fins al darrer moment, amb una clara vocació pedagògica i educativa. Va ser professor d'arts plàstiques a l'institut del Bell-lloc del Pla i d'Història i teoria de l'Art a l'Estudi General de Girona. Justament la seva darrera exposició, oberta abans del confinament i titulada *Entropia a l'acadèmia 1979-1998*, exhibia els dibuixos de demostració didàctica que creava per als alumnes de l'Estudi d'Art, el seu propi centre docent.

Els visitants que trepitgen el mosaic de l'atri de la Passió de la Sagrada Família, representant el Diumenge de Rams o els quatre vitralls lumínics amb els evangelistes, probablement ignoren que són obra d'un artista d'origens molt humils que es va fer a ell mateix i que va tornar a néixer un 13 de desembre del 1953. Ara Fita ha nascut, definitivament, a l'eternitat.

Va combinar sempre la seva producció artística, que va mantenir viva fins al darrer moment, amb una clara vocació pedagògica i educativa





Una alimentació sana és important per a la bona vida de la flora intestinal.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Va progressant l'estudi de la flora intestinal

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya



Per «flora intestinal» ja fa molt de temps que es designa el conjunt de bacteris que tenim en el nostre sistema digestiu. Són uns microbis que conviuen simbiòticament en el nostre organisme. No ens fan cap mal. Al contrari, ens ajuden al bon funcionament de l'aparell digestiu i... pobres de nosaltres si no hi fossin! No podríem assimilar correctament el que mengem. Per això cal que els tinguem molt en compte. No és estrany, doncs, que avui dia s'hagi incrementat l'interès pel seu estudi. Ara se sap que són uns 100 bilions de bacteris els que componen aquest conjunt, o sigui, cent vegades un milió de milions, que vol dir deu vegades el nombre total de cèl·lules que componen el nostre cos. I es distribueixen en diverses espècies. Ja en portem més de 10.000 de catalogades. Però, com que són bacteris, són molt petits i el seu pes no va més enllà d'un quilogram, mentre que un cos humà adult fa normalment un pes d'entre 60 i 90 kg, i de vegades encara més.

El 2012 ja ens trobem amb un descobriment ben inesperat que realitzà el japonès Eiji Hara, científic de la Fundació Japonesa per a la Investigació del Càncer (de Tòquio): els bacteris del nostre intestí tenen un paper clau en relació amb la formació de tumors en les persones obeses. Més tard, Robert Schwabe, de la Universitat de Columbia (Nova

York), va descobrir que hi ha una interacció entre aquests microbis i el càncer de fetge. A més, fa poc s'ha vist que hi ha una relació entre aquests organismes i el càncer colorectal i també amb el de mama. I la llista es fa llarga. La cosa va prenent volada. El març del 2015 ja hi hagué a Barcelona una Cimera Mundial sobre Microbiòtica Intestinal per a la Salut, amb la participació de 300 especialistes de 15 països. En definitiva, s'ha vist també que aquest conjunt microbial està molt vinculat al nostre sistema immunitari, la qual cosa fa que, si ho tenim en compte i mantenim en bona salut aquests bacteris, evitem moltes malalties.

I nosaltres, què hi hem de dir? Que cal prendre cura de la nostra flora intestinal, tenint en compte el que ens en diuen aquests estudis i troballes. Procurar no alterar l'equilibri de la vida d'aquests bacteris. Un desajustament als primers anys de vida, ens diuen, augmenta el risc d'obesitat, diabetis, asma i al·lèrgies. I un desequilibri més tard pot donar casos com l'Alzheimer, el Parkinson i l'autisme. Cal tenir present no utilitzar gaire els antibiòtics que, si bé maten beneficiosament microbis patògens, també afecten de vegades els innocents bacteris de l'intestí. Una alimentació ben sana, en què no hi faltin verdures, és important per a la bona vida de la flora intestinal.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Historiador

jpallarespersonat@gmail.com



Nascut a Terrassa el 4 de gener del 1925, Josep Maria Domènech i Fargas va ser una persona que dedicà tota la seva vida a l'humanisme i la cultura. Home culte i cordial, profundament religiós, era geògraf, filantrop i erudit amb un estil que ja no es troba.

Refugiat durant la guerra a Sant Martí de Tous, amb només 13 anys es va haver de fer càrrec de l'escola en ser mobilitzat el mestre. De fet, la seva família procedia de la pagesia d'aquell poble i un avi seu havia estat mestre al municipi veí de Santa Maria de Miralles; el pare va emigrar a Terrassa, on faria de comptable.

Passada la guerra, la vocació per la didàctica no s'havia esvaït. Durant el servei militar a Mataró, s'encarregaria de muntar una escola per als analfabets del regiment. Va treballar com a director comercial d'una empresa tèxtil, a la qual el 1966 ja va dotar de les primeres eines informàtiques per a la seva tasca. Compaginava la dedicació a l'empresa amb la Cambra de Comerç i Indústria de Girona.

Casat el 1949 amb Maria Assumpció Tomasa i Solsona, el matrimoni va tenir sis filles i, amb el pas del temps, nombrosos nets i besnets.

Als anys quaranta va ser molt actiu dins del món cultural. Va fundar la Institució Ambrosiana de la paròquia de la Sagrada Família, fins a

la seva desaparició el 1950. El 1946 s'incorporà a la Comissió Abat Oliba i patrocinà la fundació, el 1947, del Museu Prat de la Riba. Anys més tard, el 1971, formaria part de la Comissió permanent de les Assemblees Intercomarcals d'Estudiosos, en un temps en què aquestes entitats gaudien de gran prestigi i aplegaven els millors estudiosos locals de Catalunya.

L'any 1950 seria membre de la Comissió commemorativa del XV centenari de la fundació del bisbat d'Ègara. El 1965, amb la Junta del Museu de Terrassa, de la qual n'era secretari, va impulsar l'adquisició municipal del castell i cartoixa de Vallparadís, amb la conseqüent restauració. Posteriorment, el 1972 seria membre de la Fundació Bosch i Cardellach, de Sabadell, i el 1982, patró i, més tard, vicepresident de la Fundació Salvador Vives i Casajuana.

Entre la seva obra escrita, destaca *Història breu de Terrassa* i *Construcció i embelliment de la basílica del Sant Esperit de Terrassa*. Col·laborador de nombroses publicacions, també cal destacar les seves aportacions a la *Gran enciclopèdia catalana*, *Gran Geografia Comarcal de Catalunya* i *Catalunya Romànica*.

El 2012 la ciutat de Terrassa li lliurava la medalla d'honor. La seva biblioteca, amb 30.000 llibres i més de 40.000 documents, va ser adquirida el 2008 per l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

Josep Maria Domènech i Fargas moria a Terrassa el 19 d'abril del 2019, als 94 anys. El comiat fou l'endemà, a les nou del matí, a la basílica del Sant Esperit, a la qual va estar vinculat tota la vida i de la qual n'havia estat un estudiós.



Eduard Martín-Borregón

GENT DE CASA

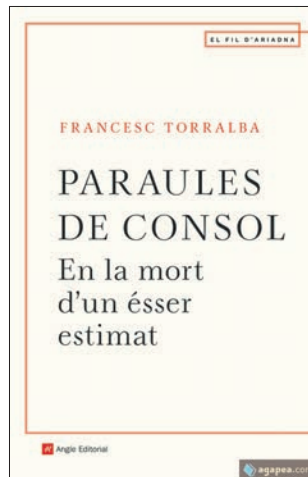
Josep Maria Domènech i Fargas

La ciutat de Terrassa va lliurar el 2012 la medalla d'honor a Domènech i Fargas.

**AA.DD.***Mi amigo John*

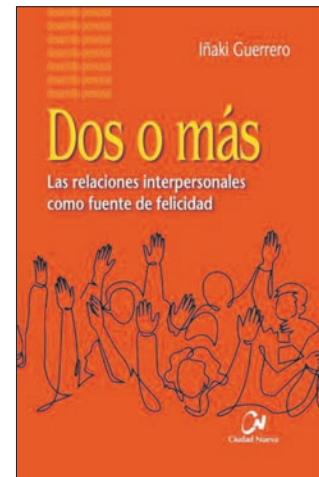
Editorial Balmes, 2020, 76 pàg.

Llibre fet per més de trenta joves. No és pròpiament una biografia del nou beat, sinó que és un recull de fragments dels seus escrits i de testimonis dels joves que manifesten què els suggereix a ells la vida i la mort del màrtir i com es pot aplicar el seu exemple a les circumstàncies actuals.

**FRANCESC TORRALBA***Paraules de consol**En la mort d'un ésser estimat*

Angle Editorial, 2020, 173 pàg.

Francesc Torralba planteja com transitar per l'experiència de la pèrdua de manera consoladora i humana. Des de la filosofia, i també des de l'espiritualitat, ens proposa fer del dol una oportunitat per connectar amb els nostres sentiments més profunds i recordar amb serenitat els nostres éssers estimats.

**IÑAKI GUERRERO***Dos o más**Las relaciones interpersonales como fuente de felicidad*

Ciudad Nueva, 2020, 207 pàg.

Què cal per ser feliç? Es diu que els diners, la fama, l'èxit o el poder. Però, què és el que realment fa felices les persones? Diferents estudis conclouen que el que dona la felicitat és l'amor i l'amistat, la capacitat d'establir relacions interpersonals plenes i satisfactòries, lluny de l'individualisme i l'autosatisfacció.

**MICHEL DESMURGET***La fábrica de cretinos digitales*

Península, 2020, 442 pàg.

Per què els grans gurus de Silicon Valley prohibeixen als seus fills l'ús de pantalles? Sabeu que només cal una mitjana de trenta minuts al dia davant d'una pantalla perquè el desenvolupament intel·lectual d'un infant es comenci a veure afectat? Una crida d'alerta contra l'ús abusiu de les pantalles per part dels nens i nenes i de les greus conseqüències.

**VERÓNICA GARCÍA-PEÑA***La isla de las musas*

Suma, 2020, 330 pàg.

A mitjans del segle XX, Ricardo Pedreira Ulloa, un escriptor turmentat per la pèrdua d'inspiració, decideix tornar al pazo familiar on va créixer, situat en una illa gallega. L'aparició d'una dona misteriosa li retorna el talent, però també el record d'una història que es remunta a la tardor del 1936.

**VIOLA ARDONE***El tren dels nens*

Columna, 2020, 302 pàg.

Nàpols, 1946. Amb l'astorament propi d'un nen de set anys, l'Americo, l'autora ens mostra una Itàlia que surt d'una guerra, i ens explica la corpenedora història d'una separació, d'aquell dolor que marca a foc i del qual un no es pot escapar perquè és l'única manera de créixer. Inspirada en fets reals.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA
andreu.sotorra@gmail.com



El símbol del poder negre sobre el blanc

No sé si sense el combat de boxa a la Monumental de Barcelona, el dia de Sant Jordi del 1916, del poeta suís d'origen anglès, precursor del dadaisme, Arthur Cravan (nebot d'Oscar Wilde), amb el campió mundial de pesos pesats, l'afroamericà Jack Johnson, la figura d'aquest aixecaria aquí el mite que ha aixecat.

Aquesta anècdota, entre algunes altres, serveixen a la dramaturga i actriu Denise Duncan (Costa Rica, 1979), per mostrar un retrat de la intransigència, la por a la diferència i la feble línia del racisme, tan viu durant el segle XX i tan reviscolat al segle XXI.

El combat del segle s'inscriu en una d'aquestes obres que des de l'escenari lluiten per canviar la percepció subconscient de segons quins prejudicis

i també sobre la reticència del sector teatral a optar per intèrprets negres en muntatges on no facin només de «negres».

L'obra ha posat de panxa enlaire la sala gran de La Beckett amb una escenografia de ring força sorprenent que posa contra les cordes els protagonistes de la mirada que Denise Duncan fa sobre una època i uns personatges que no van passar desapercebuts del seu temps. Hi ha, a més, un treballat disseny d'il·luminació i de so, que matisa cadascuna de les accions i escenaris de la història —ara els EUA, ara Barcelona, ara el cabaret Excelsior, ara el ring...— i una remarcable banda sonora original que esclata tan bon punt l'espectacle arrenca amb les tres coristes que després es convertiran en tres dels fantasmes que assetgen Jack Johnson i recorden la seva vida.

Hi ha ring, sí, hi ha guants de boxa i hi ha cordes. Però que ningú es pensi que assistirà a un combat de debò amb sang i fetge i queixals a l'aire d'un ganxo esquerre perquè la dramaturga Denise Duncan ha optat per insinuar metafòricament tant les interioritats del personatge com la lluita, només amb unes pinzellades, deixant que l'obra s'impregni més de la simbologia de la necessitat de l'estima contra la por que perseguia tot un «Gegant de Galveston», tal com anomenaven Jack Johnson, *bon vivant*, elegant, *ricatxo*, corpulent, triomfador i, sobretot, un símbol del poder negre sobre el blanc.



© Kiku Piñol

Els actors Armando Buika i Alex Brendemühl, dos dels protagonistes de l'obra «El combat del segle».

«EL COMBAT DEL SEGLE», de Denise Duncan
INTÈRPRETS: Queralt Albinyana, Alex Brendemühl, Armando Buika, Andrea Ros i Yolanda Sikara
DIRECCIÓ MUSICAL: Marco Mezquida
DIRECCIÓ: Denise Duncan
La Beckett, Barcelona.
Espectacle cancel·lat fins a la reobertura dels teatres

AMB BON HUMOR



CRÍTICA LITERÀRIA

PERE FÀBREGUES I MORLÀ
Llibreter



Una obra cabdal



STEFAN ZWEIG

L'amor d'Erika Ewald

Viena Edicions, 2020, 109 pàg.

Quan he rebut aquesta petita joia, aquest nou «petit plaer», m'ha intrigat el fet que, en ser jo un seguidor i admirador de l'obra literària de Zweig, no l'hagués llegit i, fins i tot, que no recordés que existia. Es confirma el fet que mai no podrem assolir tota la lectura que voldríem i que sempre quedaran pendents, fins i tot, obres que són considerades cabdals.

Deia Txèkhov: «L'art d'escriure consisteix a dir molt en poques paraules.» En això, Zweig, en va ser un mestre, com ho demostren títols com la seva miniatura històrica *Moments estel·lars de la humanitat*, o bé les breus i fantàstiques novel·les *Carta d'una desconeguda*, *Els ulls del germà etern*, i la potser més coneguda *Vint-i-quatre hores en la vida d'una dona*. Totes breus i que queden en l'arxiu memorístic dels qui les hem llegit com a llibres que han marcat la nostra formació literària.

La primera edició de *L'amor d'Erika Ewald* té més de cent anys. La trama és eterna i la forma d'escriure-la de Zweig és atemporal, perquè l' enamorament, el que pateix l'Erika, tot i ser extrem i mal aconduït, no és ni serà exclusiu d'ella. El primer amor ha marcat moltes vides i no totes l'han superat o suplert degudament, i en aquest cas se'ns posa davant el dilema de consciència i sensibilitat d'un moment i, encara més, d'una situació on els interessos s'insinuen diferents.

Sempre són benvingudes les publicacions que creen lectors i, aquest «petit plaer», n'és una que té el valor afegit d'apropar-nos a un autor que val la pena de seguir i que, en fer-ho, ens ajudarà a gaudir de la bona literatura.

RAUXA

El nou relativisme

El resultat de les eleccions nord-americanes ens ha proporcionat un cert alleujament. Trump ha estat derrotat per Biden, que serà el segon president catòlic de la història dels Estats Units després de Kennedy. No sabem com exercirà la presidència, ni quin paper hi tindrà la seva fe, però qui més qui menys tothom espera d'ell una certa normalitat, l'estabilitat que necessiten aquests temps massa convulsos.

Els quatre anys de Trump com a inquilí de la Casa Blanca han evidenciat un salt qualitatiu en l'exercici del relativisme. Fins fa poc temps, el «tot s'hi val», tal com és censurat per l'Església, s'associava majoritàriament al marc ideològic de l'esquerra. Però aquesta identificació tradicional ha estat dinamitada; hem pogut veure com la nova dreta proclamava mentides contra tota evidència, deia negre amb la mateixa contundència que cinc minuts abans havia dit blanc, o blasmava el sistema jurídic del propi país quan considerava que no l'afavoria. I, més greu encara, tot això sense el més mínim indici de remordiment. Ara bé, una dosi tan gran de relativisme no apareix d'un dia per l'altre, ha d'haver tingut una llarga incubació en un medi molt favorable dins d'Occident mateix. Els mateixos conservadors —i no tan sols els nord-americans— que durant anys han defensat uns valors morals tradicionals i coherents, no han tingut mai cap remordiment a l'hora de fer i desfer al seu gust quan es tractava de diners. El «tot s'hi val» que tan blasmaven en tots els altres àmbits, ells mateixos l'apliquen en el camp de les finances i l'economia. El lliure mercat ho justificava tot. El nostre sistema econòmic ha anat covant el seu propi relativisme i, com una malaltia contagiosa, tard o d'hora havia de fer el salt a la resta de la vida pública.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Internet

ECUMENISME

El Consell Mundial d'Esglésies ha llançat un nou portal, <https://oikoumene.org>, que actua com una finestra ecumènica i per promoure la comunió.

Barcelona

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **diumenge 29 de novembre**, a les 19.00, contrapunt musical amb el cor Lerània; el **dissabte 5 de desembre**, a les 10.00, recés d'Advent *Prepàrem la vinguda del Senyor* amb la Gna. Catalina Terrats (inscripcions: cataterrats@gmail.com).

PREGÀRIA

El **dijous 3 de desembre**, a les 19.30, taller-escola de pregària al Casal Don Bosco dels salesians. Informació: tel. 934 291 803.

PARRÒQUIA MARE DE DÉU DE LA MEDALLA MIRACULOSA

El **divendres 4 de desembre**, a les 20.45, Escola de Pregària amb els salms (c/ Consell de Cent, 112 - Barcelona).

Girona

VOCACIONS SACERDOTALS

El **dimarts 1 de desembre**, a les 16.30, pregària per les vocacions sacerdotals a la basílica de Sant Feliu de Girona.

FÀTIMA

El **dissabte 5 de desembre**, a les 18.15, pregària a la Mare de Déu de Fàtima a la parròquia de Sant Pau de Girona.

Sant Feliu de Llobregat

ENSENYAMENT

El **dilluns 30 de novembre**, a les 11.00, la Delegació d'Ensenyament organitza una trobada de formació

i pregària d'inici d'Advent a la Casa de l'Església de Sant Feliu de Llobregat (c/ Armenteres, 35).

Solsona

FESTIVAL ORGUES DE PONENT I DEL PIRINEU

El **diumenge 6 de desembre**, a les 18.00, concert de David González de la Viña a la parròquia de Sant Llorenç de Sant Llorenç de Morunys.

SANTUARI DEL MIRACLE

El **diumenge 6 de desembre**, trobada de Nadal dels Amics de la Casa del Miracle. Més informació: tel. 649 465 814.

Terrassa

MONTCADA

El **diumenge 29 de novembre**, a les 10.45, Mons. Josep Àngel Saiz presideix la missa a la parròquia de Sant Joan Baptista de Montcada amb motiu de l'inici de ministeri de Mn. Joan Ferrero com a rector.

Vic

COVA DE MANRESA

El **cap de setmana del 4 al 6 de desembre**, recés *Prepàrem el Nadal* amb David Guindulain, s.j. Inscripcions: info@covamanresa.cat.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Perquè el progrés de la robòtica i de la intel·ligència artificial estigui sempre al servei de l'ésser humà

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en Català



El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f](https://www.facebook.com/catalunyacristiana) /catalunyacristiana

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

[i](https://www.instagram.com/catalunya_cristiana) catalunya_cristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*
Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Col·laboradors d'aquesta setmana: *Pilarín Bayés, Joan Boronat, Salvador Cardús, Agustí Codinach, Fina Contreras, Pere Fàbregues, Bernat Folcrà, Antonio Gil, Jaume González Padrós, Sergi Gordo, Joan Guiteras, Joan A. Mateo, Miquel Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Xavier Moretó, Francesc Nicolau, Josexo Ordóñez, Joan Pallarès, Quique, Lluís Serra, Jaume Sidera, Leticia Soberón, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Xavier Torrens, Josué Villalón, P-J Ynaraja*

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat
(Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat
(Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: *Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura*

Administració: *Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)*

Autoedició i compaginació: *Carlos Aguado*

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.*
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Els actes anunciats a l'agenda poden patir canvis amb motiu de la pandèmia

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

El 30 de juny del 2021 és la data límit que dona el Banc d'Espanya per canviar les pessetes que encara tinguem per euros. Mans Unides ens convida a donar aquestes pessetes «oblidades» per convertir-les en euros solidaris, per això impulsa la campanya «Les teves pessetes poden salvar vides». La presidenta-delegada de Mans Unides Barcelona, Mireia Angerri, ens explica la importància de recuperar aquestes pessetes.

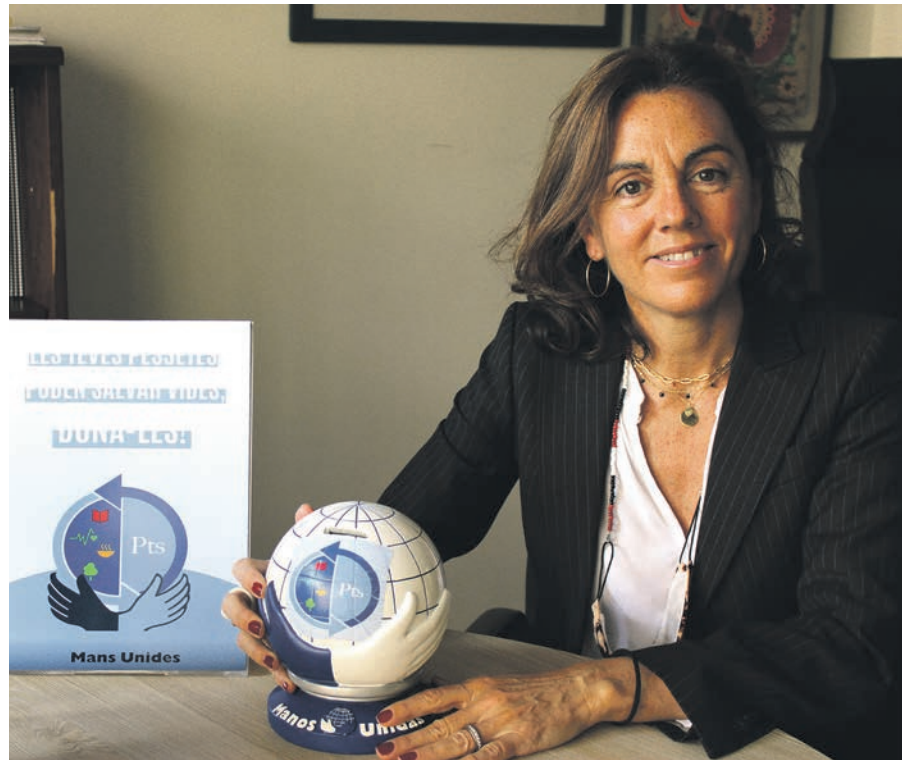
Tant de valor poden tenir aquestes pessetes que encara guardem?

Amb 1.000 pessetes d'abans, que avui són uns 6 euros, a Àfrica hi haurà un nen que podrà anar a l'escola o hi haurà una família que podrà menjar durant un mes. Tenim una aproximació general que a les famílies queden uns 30 euros de les antigues pessetes. Si fos el cas dels 2.500 socis que tenim, no estaria gens malament, podríem arribar a recaptar uns 75.000 euros. Ens poden trucar al telèfon 934 877 878 o al 686 724 356 o enviar un correu electrònic a socis.barcelona@mansunides.org, on els atendrem i els oferirem la possibilitat de passar a recollir les pessetes o que vinguin a la nostra delegació (c/ Provença, 229, 1r 1a - Barcelona) a portar-les. Ens agrada molt veure les cares dels nostres socis i preguntar-los com estan.

A quins projectes es destinarà el que es recapti?

Ara mateix la nostra prioritat és el Covid. Ens preocupa molt que tot el treball fet en cooperació i desenvolupament amb tots els nostres socis locals ara estigui penjant d'un fil perquè la seva situació econòmica és molt precària i les seves vides es veuen amenaçades per la fam. Creiem que hem de fer un pas

Mireia Angerri, presidenta-delegada de Mans Unides Barcelona



«La generositat dona per ajudar els que tenim a prop i els que tenim més lluny»

enrere i reforçar tots aquests socis locals que estan tan afectats. Això afecta més de 174 projectes que hem reformulat perquè la nova situació ha provocat que l'ordre de les prioritats canviï.

Ha augmentat la solidaritat davant la pandèmia?

Ho hem notat, sí. Durant el confinament va haver-hi molta gent que ens va trucar preocupant-se i hi ha hagut socis que han volgut fer aportacions extraordinàries per a la campanya d'emergència del Covid, perquè saben que hi ha persones que ho estan passant molt pitjor que nosaltres. Una cosa bona del Covid és que ens ha despertat la consciència dels nostres germans, dels nostres veïns. L'encíclica del Papa *Fratelli tutti* ens diu que som una humanitat i que els nostres ger-

mans són a tot arreu. La generositat dona per ajudar els que tenim a prop i per ajudar els que tenim més lluny. Estem convençuts que la unió fa la força. El que recollim ens servirà per tirar endavant molts projectes que s'han vist afectats per la pandèmia.

Quin missatge reben de les contraparts?

Amb la pandèmia hem enfortit moltíssim la comunicació amb els nostres socis locals. Una cosa molt bonica i increïble és constatar la preocupació dels nostres socis locals per nosaltres davant les darreres notícies que els arriben d'Europa. Són molt conscients que no els arribarà tanta ajuda com abans perquè saben que aquí també hi ha necessitats i que hi ha socis que han hagut de rebaixar la seva aportació.

RàdioEstel

espai de trobada, participació i diàleg

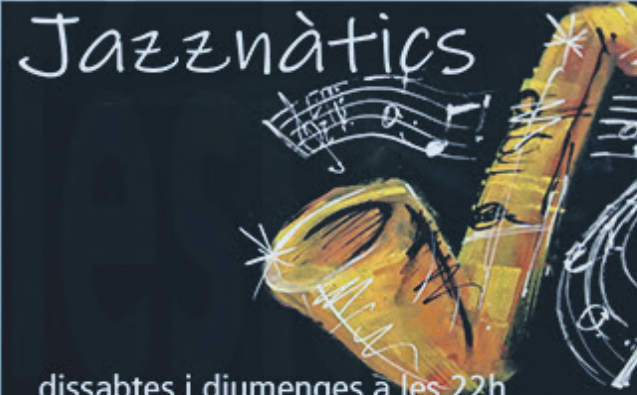
Dissabtes i diumenges la música és la protagonista



Els dissabtes i diumenges a les 14h



Cocodril Club



Jazznàtics

dissabtes i diumenges a les 22h



**MOMENTI DELLA
CANZONE ITALIANA**

dissabtes a les 20.15h



LA CANTATA DEL DIUMENGE

diumenges a les 20.15h



**Oh
là là
Musique!**

Música francesa, dissabtes a les 21h



El club del Country

diumenges a les 21h



SEGUEIX-NOS     

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Vic, 98.4
Tortosa, 90.1 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5

Available on the
App Store

Android app on
Google play